Henki & elämä

Jyväskylän seurakunnan lehti 7.10.2016 • numero 15

Minusta voi tulla hyvä kaverikoira

Lapsuuden kodissa taantuu

sivu 6–7

Johdatusta tai pelkkää sattumaa

sivu 8–9

Afgaani muutti olkkariin

sivu 16

Pääkirjoitus

Paskapostia

Minua on haukuttu koko aikuisikäni. Osaamistani on vähätelty, älynlahjojani kyseenalaistettu ja mielipiteeni ovat olleet vääriä. Ulkonäköni arvostelulta olen sentään säästynyt, ja tytöttelyltäkin olen jo joitakin vuosia saanut olla rauhassa.

Kaikki tämä ryöpytys on tullut luontaisetuna sen jälkeen, kun aloin elättää itseni toimittajana. Toimittajat ovat likasankoja, joilla ei lukijoiden, katsojien ja kuuntelijoiden käsityksen mukaan ole ihmisarvoa, tunteista nyt puhumattakaan. Toimittajuuden myötä ihmiselle kasvaa kuitenkin kohtuullisen paksu nahka, ja jatkuvaan natkutukseen jossain mielessä turtuu.

Viime ajat ovat olleet kollegoille erityisen kovia. Kuuntelin männä iltana nuorta toimittajaa, joka kertoi kokemuksistaan iltapäivälehdessä. Lukijapalaute oli sitä luokkaa, että heikkohermoisempi olisi iskenyt hanskat tiskiin. Huorittelu oli ihan peruskauraa muiden järkyttävyyksien lomassa. Ja hän sentään vain teki työtään, kirjoitti uutisen. Aiheina maahanmuuttajat, Venäjä ja kolarit ovat toimittajan mukaan niitä, joista lukijakunta varmimmin käy päälle.

Toimittajien lisäksi jatkuva haukkuminen on tuttua monen muunkin ammattikunnan edustajille. Opettajat, sosiaalityöntekijät, poliisit ja poliitikot tietänevät, mistä puhun, ja luultavasti myös parkkipirkot, lääkärit, bussikuskit ja puhelinmyyjät saavat osansa. Jos kaikki tulilinjalla olevat ammatit haluaisi listata, tämä olisi varmasti vasta alkusoittoa.

Aina joku kokee tulleensa kohdelluksi väärin, aina joku on eri mieltä. Tai sitten jollain on vain paha olo, joka pitää purkaa ensimmäiselle eteen tulevalle. Vanha kansa kehitti monta viisautta, jotka saattaisivat tällaisissa verenpainetta nostattavissa tilanteissa auttaa. Kannattaa nukkua ensin yön yli, kannattaa miettiä asiaa toisen näkökulmasta, ja kannattaa laskea sataan. Näillä selviää jo monen mieltä kuohuttavan tilanteen yli.

Kirkollisissa piireissä useimmat niin sanotun rakentavan palautteen antajat tuntuvat tietävän vanhan kansan neuvot. Nimittelyyn ei olla tunnekuohuissakaan sorruttu, vaikka monenmoista olenkin saanut kuullakseni. Sitäpaitsi näissä piireissä tömäkänkin ryöpytyksen jälkeen saanee synninpäästön, kun muistaa lopuksi toivottaa Jumalan siunausta.

Marjo Rönnkvist
päätoimittaja

Henki & elämä

Kannen kuva: Susanna Frilanderin Roope-koirasta on kasvamassa oiva kaverikoira.

Kuva: Sami Saarenpää

Tapetilla

Syysmasentujan pikaopas

KAARINA HEISKANEN
teksti ja kuva

Minulla on kaksi vuodenaikaa. Ne ovat kesä ja ei-kesä. Tai neljä vuodenaikaa. Ne ovat kesä, kesästä luopuminen, kauimpana kesästä ja kesän odottaminen.

Niin että ihan turha tulla selittämään, kuinka kaunis ja raikas vuodenaika syksy on. Minä otan kaiken irti syksystä omalla tavallani, ja minulla on oikeus siihen. Synkistelemällä. Ohessa opastusta, jos haluat synkistellä tehokkaasti.

Vertaa syksyä ihmisen elämään. Puiden lehdet kellastuvat vääjäämättömästi kuin vanhenevan ihmisen hiukset harmaantuvat. Yhtä luopumista tämä elämä. Muista ajatella rupsahtamista ja kuolemaa aina, kun siihen tarjoutuu pieninkin mahdollisuus.

Ruusunlehti punastui, irtosi ja leijui kohti maata. Tuoksuvatun lehti otti kopin. Tämä ei ole kaunista. Tämä on surullista.

Koivun lehti leijuu tuulen mukana maahan. Muista, että oikeasti se ei ole hauskaa. Kyseessä on sen raukan ensimmäinen ja viimeinen lento. Pahaa-aavistamaton lehtiparka nautiskelee ja luulee oppineensa lentämään. Maahan jää ja maassa pysyy.

Pysähdy tuijottamaan punaisena hehkuvan aroniapensaan lehtiä. Älä nauti vaan keskity ajattelemaan, että kahden viikon päästä siinä on pelkkä rujo ranka, jonka värihehku on tipotiessään.

Lämpiminä syksyinä jotkin kukat erehtyvät kukkimaan toisenkin kerran. Tienpientareilla voit nähdä myöhäisen voikukan, kalenterista horjahtaneen juhannuskukan, ääritapauksessa jopa kukkivan mansikan. Älä iloitse niistä, oikea tunne on sääli. Ettepä tekään ehtineet oikeaan sesonkiin, yöpakkaset tulevat ja nujertavat. Ai mutta tuoltahan löytyi vielä yksi ahomansikka, syyskuussa. Älä myönnä, että se on hyvää. Siinä on myöhäsyksyn katkera sivumaku.

Ai mutta kylläpä työhuoneen ikkunasta näkyy kauniita punaisia vaahteroita. Ihanaa. Ei ku...

Matleena Käpin tapahtumatärpit

1 Afrikkalainen gospelmessu ja Simojoen konsertti Tikkakosken kirkossa 23.10. klo 11. Gospelmessu on viihdyttävä tilaisuus. Olin vuosia sitten sellaisessa laulamassa ja soittamassa. Simojoen konsertissa kuullee ihania tuttuja lauluja.

2 Lyydiat-kutojaryhmä Palokan kirkolla. Käsitöitä lähetyksen ja diakonian tarpeisiin. Askartelu ja käsityöt ovat terapeuttista vastapainoa kiireiselle elämäntyylille. Käsitöiden myyntituotot menevät hyvään tarkoitukseen.

3 Ruokajakelu Tikkakosken kirkolla torstaisin klo 10.30. Lahjoitus ruokaa tarvitseville. Köyhyys on asia jota ei pitäisi joutua häpeämään. Köyhyys on yhteiskunnallinen ilmiö, ei yksilön oma vika. Ota apu vastaan rohkeasti.

Mihin tapahtumaan sinä tulisit? Valitse omasi sivuilta 12–15. Matleena Käpin haastattelu sivulla 16.

Down

Ajassa

Riistanhoitoyhdistyksen toiminnanohjaajan hommien lisäksi Harri Valkonen metsästää Oravasaaren hirvimiehissä. Tänä vuonna seuralla on neljätoista kaatolupaa. Yhdellä luvalla saa kaataa aikuisen hirven tai kaksi vasaa.

Kunnioita riistaeläimiä ja nauti luonnosta

Jyväskylän seudun riistanhoitoyhdistyksen toiminnanohjaaja Harri Valkosen mielestä luonnossa liikkuminen ja hienot hetket metsästysporukassa voittavat sosiaalisen median.

PETRI KANANEN
teksti ja kuva

Mikä vetää metsälle?
Luonto, luonnossa liikkumisen aikaansaama mielihyvä ja tietysti myös mahdollinen metsästyssaalis. Ja unohtaa ei sovi metsästyskavereita ja hienoja hetkiä hyvässä porukassa. Ne voittavat sosiaalisen median aina.

Mitä eläimiä metsästät?
Pääasiassa metsästän vain eläimiä, joita itse syön, ja joista osaan laittaa ruokaa. Olen ruoan suhteen lähes omavarainen, ja riista on merkittävä osa sitä. Jonkin verran metsästän myös pienpetoja, kuten supikoiria.

Onko metsään pakko päästä?
Olen syntynyt ja kasvanut maatilalla. Kyllä minun on pakko päästä metsään joka syksy ja ympäri vuoden. Hienoa, jos pääsee metsästämään, mutta marjastus, kalastus ja luonnossa liikkuminen ylipäätään on tärkeää.

Milloin ammuit ensimmäisen hirvesi, ja miltä se tuntui?
Ammuin ensimmäisen hirveni, urosvasan, 26.11.2005. Lunta oli maassa jo melko paljon. Laukauksen jälkeen oli hieman hämmästynyt, mutta hyvin pian tyytyväinen olo. Laukaus onnistui, ja metsästyskaverit tulivat pian onnittelemaan onnistuneesta kaadosta.

Onko Oravasaaren hirvimiehet ikääntyvä porukka?
Tällä hetkellä ei näytä siltä. Meillä on todella kokeneita seniorimetsästäjiä, mutta viime vuosina seuraan on onneksi tullut nuorempiakin jäseniä. Keski-ikä lienee viidenkymmenen vuoden paikkeilla.

Montako hirveä kaadatte tänä vuonna?
Suomen riistakeskus on myöntänyt meille neljätoista kaatolupaa. Yhdellä luvalla voi kaataa joko yhden aikuisen hirven tai kaksi vasaa. Alueelle tulee jäädä metsästyksen jälkeen laadullisesti hyvä hirvikanta. Määrällisesti hirviä pitää olla sen verran, että niiden aiheuttamat metsätuhot jäävät siedettävälle tasolle ja samalla riskit liikenteelle ovat mahdollisimman vähäiset.

Kannattaako kaikki hirvet ampua?
Ei missään tapauksessa. Hirvi on aina ollut ja tulee olemaan tärkeä eläin Suomen luonnossa. Oravasaaren hirvimiesten osalta alueellemme tulee jäädä talvehtivaksi kannaksi reilut kymmenen hirveä. Metsästys tulee olla suunniteltua ja sitä tulee harjoittaa kestävän käytön periaatteen mukaisesti.

Käykö koskaan sääliksi hirveä tai muuta saaliseläintä?
Kyllä esimerkiksi silloin, jos näen, että eläin on joutunut tarpeettomasti kärsimään. Yksi metsästyksen eettisistä periaatteista on se, että riistaeläimiä tulee kunnioittaa. Tähän kuuluu, että ammutaan vain varmoilta etäisyyksiltä ja voidaan olla varmoja siitä, että ensimmäinen laukaus on tappava. Näin eläin ei joudu kärsimään.

Oletko saanut hirveä konepellille?
En onneksi ole saanut. Kuulun riistanhoitoyhdistysten pitämään suurriistavirka-apua antavaan (SRVA) organisaatioon, joka välittää poliisille metsästäjien virka-apua esimerkiksi hirvieläinkolareissa. Olen nähnyt kolarijälkiä, ja ne eivät ole milloinkaan hyvää katsottavaa. Tänä vuonna Jyväskylän seudun riistanhoitoyhdistyksen alueella on sattunut lähes kaksikymmentä hirvieläinkolaria. Paras tilanne olisi se, että niitä ei tapahtuisi yhtään.

Mitä vastaat metsästykseen kielteisesti suhtautuville?
Varmaan kaikkien meidän esi-isät ovat joskus metsästäneet. Metsästys on osa kulttuuriperintöämme. Ymmärrän, että kaikki eivät hyväksy metsästystä eivätkä tule sitä koskaan hyväksymään. Toivon, että voisimme silti hyväksyä erilaiset harrastukset ja kunnioittaa toisiamme, harrastuksista huolimatta. Mitä sitten harrastammekaan, niin tärkeää on kunnioittaa lakeja ja toisia ihmisiä. Salametsästystä en hyväksy missään muodossa.

Onko metsästys miesten juttu?
Naisten osuus on kasvamassa. Toimin kouluttajana metsästäjäkursseilla. Viime vuosien aikana naisia on ollut kursseilla entistä enemmän, mikä on hieno asia. Koiraharrastus on varmasti tuonut naisia metsästyksen pariin.

Keksi jotakin hyvää sanottavaa hirvikärpäsistä.
Tämä metsästävä ja marjastava insinööri ei keksi mitään hyvää sanottavaa.

Jyväskylän seudun riistanhoitoyhdistys: www.jyvaskylanrhy.fi

Kirkkoon liittyminen on nyt helppoa

Kirkko on uudistanut Liity kirkkoon -verkkopalvelunsa. Palvelun kautta on yksinkertaista ja helppoa liittyä kirkon jäseneksi. Käyttäjä voi tunnistautua palvelussa pankkitunnuksien avulla, jolloin valtaosa tarvittavista liittyjän tiedoista saadaan suoraan väestötietojärjestelmästä.

Kirkkoon liittyjän tarvitsee täyttää verkkolomakkeeseen vain puhelinnumeronsa tai sähköpostiosoitteensa. Tämän jälkeen liittymislomake siirtyy sähköisesti liittyjän seurakuntaan, jossa liittyminen käsitellään.

– Tunnistautuminen pankkitunnuksilla on käytössä monissa palveluissa, ja se on turvallista. Uudistetun palvelun myötä liittymislomakkeen täyttäminen on entistä helpompaa, ja samalla liittymisprosessi nopeutuu kokonaisuudessaan. Aikaisemmin kaikki liittymislomakkeet tulostettiin ja postitettiin paperimuodossa seurakuntiin, joissa varsinainen liittymisen käsittely vasta tapahtui. Toisin on nyt, sillä syyskuun puolivälistä alkaen liittymisilmoitus on edennyt seurakunnan käsiteltäväksi suoraan verkon kautta, toteaa projektipäällikkö **Katri Meripaasi**.

Palvelu löytyy osoitteesta liitykirkkoon.fi.

Veroprosentti halutaan pitää ennallaan

Jyväskylän seurakunnan kirkkoneuvosto haluaa säilyttää kirkollisveroprosentin nykyisellään. Se esittää kirkkovaltuustolle veroprosentin pitämistä 1,45:ssä.

Ellei taloutta pystytä tasapainottamaan, seurakunnan kokonaistulos jää kaavaillulla veroprosentilla noin 2,6 miljoonaa euroa alijäämäiseksi vuosina 2017-19. Alijäämässä ei ole huomioitu mahdollisia investoinneista syntyviä kustannuksia tai satunnaisia tuottoja.

Kiireellistä ruoka-apua Etelä-Sudaniin

Kirkon Ulkomaanapu on toimittanut ruoka-apua yli 4 600 ihmiselle Etelä-Sudanin pääkaupungin Juban alueella. Apua annettiin niillä alueilla, jotka kärsivät kaikkein pahiten heinäkuisista taisteluista. Monien asukkaiden kodit oli ryöstetty tai kokonaan tuhottu. Selvästi suurin osa ruoka-avun saajista oli naisia ja lapsia. Ulkomaanavun maajohtajan **Pio Dingin** mukaan väkivaltaisuudet hankaloittavat Etelä-Sudanin entisestään hyvin vaikeaa humanitaarista tilannetta.

– Väkivaltaisuuksien vuoksi ihmiset eivät uskalla viljellä tai kerätä edes sitä pientä satoa. Kaikki eivät myöskään uskalla lähteä etsimään ruokaa kaupungeista, Ding sanoo.

Arvioiden mukaan jopa neljä miljoonaa eteläsudanilaista on ruoka-avun varassa.

Kukilla on kirkossa tärkeä sivurooli

Kukkien tehtävä kirkossa on korostaa tilan kauneutta ja kunnioittaa alttaria. Kukkakimppujen väri, koko, määrä, sijainti ja elinkaari on määritelty tarkkaan, mutta seurakuntamestarinkin kädenjälki näkyy.

SAILA AARNIO teksti
JYVÄSKYLÄN SRK kuva

Syyskuisena maanantaina Korpilahden kirkon alttaria koristaa vaaleanpunavihreä kukkakimppu, joka hankittiin vihkiäistilaisuuteen pari viikkoa sitten. Pinkki oli morsiusparin toive. Vihreys taas liittyy kirkkovuoden tämänhetkiseen liturgiseen väriin, johon alttarikukkien tulee sointua.

Liturgisia värejä on viisi, ja vihreä kuvaa toivoa ja iankaikkista elämää, mutta on myös arjen väri. Sitä käytetään lähes kaikkina helluntain jälkeisinä pyhinä.

Seurakuntamestari **Tuula Liukko** valitsi kimppuun ruusuja, hortensian, neilikoita ja laakakatajaa ja tilasi sen paikalliselta hovihankkijaltaan, Kukka- ja Hautauspalvelu Päivänsinistä.

Kaupungin kirkoissa kukkatoimittaja on kilpailutettu, ja lähetti tuo uuden kimpun kirkkoihin viikoittain.

Korpilahdella samaa kimppua voidaan käyttää niin kauan kuin se näyttää kauniilta.

– Kukat voivat vähän nyykähtääkin – se symboloi ihmiselämän rajallisuutta. Samasta syystä alttarilla ei yleensä käytetä ruukku- tai muovikukkia, seurakuntamestari Liukko kertoo ja pöyhii kimppua tottuneesti.

Alttarikukat asetellaan maljakkoon yksinkertaisesti ja väljästi. Kimpun on hyvä olla melko matala, jotta se ei peitä alttarilla olevaa krusifiksia.

– Kukat eivät ole kuitenkaan kirkossa pääosassa, Tuula Liukko korostaa.

Vuodenajat ja kukkien saatavuus vaikuttavat kimpun koostumukseen. Korpilahdella käytetään pitkälle syksyyn luonnonkukkia, oksia ja heiniä, jotka Liukko yleensä poimii itse.

Seitsemännen polven korpilahtelainen tuntee luonnonkukkien parhaat kasvupaikat kirkonmäen läheisyydestä, eikä malta olla kueräämättä kukkia kirkkoon kesälomallaankaan.

– Siinä ne tulee poimittua ohi kulkiessa.

> Kukat voivat vähän nyykähtääkin – se symboloi ihmiselämän rajallisuutta.

Myös Korpilahden seurakuntalaiset osallistuvat tilaisuuksissa käytettävien luonnonkukkien keräämiseen.

– Kyläläiset voivat tuoda kukkia tilaisuuksiin, joiden järjestämisestä heidän kylänsä on vastuussa. Vastikään saimme kyläkirkkoon upeita auringonkukkia, jotka ilahduttavat seurakuntatalolle tulijoita, Liukko kertoo.

Seurakuntamestarin suosikkipyhä ajoittuu juhannukseen, keskikesän juhlaan, jolloin kirkon kaunistukseksi tuodaan juhannuskoivut ja -ruusut, Liukon omasta pihasta.

– Juhannusruusu on upea ja siinä on ihana tuoksu. Sen kukkimisajankohta vain aina jännittää.

Jutussa on käytetty lähteenä Suomen evankelis-luterilaisen kirkon sanastoa: http://www.evl2.fi/sanasto

Vuodenajat ja kukkien saatavuus vaikuttavat alttarilla käytettävien kukkien valintaan.

Luonnonmukaisuus näkyy juhlakukissa

Häissä ja hautajaisissa käytettävissä kukissa on alettu korostaa ekologisuutta. Korpilahtelaisen Kukka- ja Hautauspalvelu Päivänsinin yrittäjä **Suvi Wuorsalon** mukaan hääkimpuissa on palattu yksinkertaisiin ja ympäristöystävällisiin ratkaisuihin. Muovikahvalliset pitsihörselöt ovat vaihtuneet omilla varsilla seisoviin, luonnollisen näköisiin kimppuihin.

Myös surukukissa suositaan luonnonmateriaaleja, kuten havuja, jäkälää ja käpyjä. Näiden avulla kukkalaitteissa voidaan tuoda vahvemmin esiin myös vainajan persoonaa. Lisäksi hautajaiskukkien väriskaala on laajentunut.

– Valkoisen ohella niissä suositaan punaista, sinistä tai vaikkapa ruskan sävyjä, Wuorsalo iloitsee.

Hengissä

Matt. 22: 1–14

Taivasten valtakuntaa voi verrata kuninkaaseen, joka valmisti häät pojalleen. Hän lähetti palvelijoitaan kutsumaan häävieraita, mutta kutsun saaneet eivät tahtoneet tulla. Silloin hän lähetti toisia palvelijoita ja käski heidän sanoa kutsutuille: "Olen valmistanut ateriani, syöttövasikat on teurastettu, kaikki on valmiina. Tulkaa häihin!" Mutta kutsun saaneista toiset menivät muualle, kuka pellolleen, kuka kaupoilleen, toiset ottivat kuninkaan palvelijat kiinni, pieksivät heitä ja löivät heidät hengiltä. Silloin kuningas vihastui. Hän lähetti sotajoukkonsa, surmasi murhamiehet ja poltti heidän kaupunkinsa. Sitten kuningas sanoi palvelijoilleen: "Kaikki on valmiina hääjuhlaa varten, mutta kutsutut eivät olleet juhlan arvoisia. Menkää ja kutsukaa häihin keitä vain tapaatte." Palvelijat keräsivät kaikki, niin pahat kuin hyvät, ja häähuone täyttyi aterialle tulleista.

Kun kuningas tuli katsomaan juhlavieraitaan, hän näki miehen, jolla ei ollut hääpukua. Hän kysyi: "Ystäväni, kuinka saatoit tulla ilman häävaatteita?" Mies ei saanut sanaa suustaan. Kuningas sanoi palvelijoilleen: "Sitokaa hänet käsistä ja jaloista ja heittäkää ulos pimeyteen. Siellä itketään ja kiristellään hampaita. Monet ovat kutsuttuja, mutta harvat valittuja".

Traagiset tahrat takissa

Onko pakko jos ei taho. Miksi pitää lähteä kutsuille, jos ei jaksa tai on muuta tekemistä?
Jeesuksen seuraaminen on prioriteetti numero yksi, ja kristityllä on vapaus. Toisaalta Jumala haluaa meidän huomioivan läheisiä ja palvelevan heitä. Tässä oma vapaus ja velvollisuuden tunto ovat puntarissa. Yksilökeskeisessä ajassamme ratkaiseva kysymys on: "Mitä minä tästä hyödyn?" Entä jos kysyisimme, mitä voin antaa tai tehdä toisen hyväksi? Aika on arvokas lahja, ja aikaa on kaikilla yhtä paljon. Kenelle sinä aikaasi annat?

Ketä ajatellen Jeesus kertoi tämän vertauksen? Onko siinä piikki juutalaisiin päin?
Tavallisesti juhlaa tulkitaan niin, että kutsusta kieltäytyvät vieraat samaistuvat juutalaiseen kansaan, kun taas viimeksi kutsutut ovat pakanakansoja. Hääjuhlavertaus voi kertoa myös Jeesuksen kohtalosta. Kuninkaan palvelijoiden kiinniottamiselle on *Vanhassa testamentissa* taustakertomus (2. Sam.10: 4-5) ja varhaiskristittyjen kokemat vainot ovat ehkä vaikuttaneet Matteuksen tekstiin, joka voidaan myös ymmärtää juutalaisvastaisesti.
Toisaalta kristityillä ei ole varaa ylemmyyden tunteeseen juutalaisia kohtaan, siitä kertoo ilman häävaatteita oleva toisen kutsukierroksen mies, joka heitetään ulos juhlasta ja "pelastuksesta".
Luukas painottaa, että taivaalliisiin juhliin kutsutaan köyhiä, alas painettuja ja halveksittuja, joita ei tämän maailman juhlapöydissä nähdä.

Kuningas hermostui vieraaseen, jolla ei ollut kunnon vaatteita. Miksi?
Matteus ehkä viittaa viimeiseen tuomioon. Ilman häävaatteita oleva mies kohtaa kuninkaan vihan. Matteus painottaa, että ne jotka kuuluvat seurakuntaan ja ovat näkyvästi Jeesuksen seuraajia, voivat joutua tuomittavaksi, jos usko ei vaikuta heissä oikeita tekoja (Mt 7: 15–23; 25:1–13, 31–46).
On esitetty myös arvailuja, että puuttuvat vaatteet tarkoittaisivat puuttuvaa kastetta tai puuttuvaa uskoa, mutta vallitsevaksi tulkintatavaksi tuli käsittää häävaatteiden tarkoittavan uskon synnyttämiä rakkauden tekoja. Puhtaat häävaatteet symboloivat niitä, jotka pelastuvat tulevan pelastuksen aikana.

Miksi on niin tärkeää että kaikki pääsevät Taivasten valtakuntaan? Joillekin riittää tämä elämä tässä ja nyt.
Kaikkein ihaninta olisikin elää taivas todeksi tässä ja nyt. Hetkittäin se toteutuukin, mutta useimpien kohdalle tulee vastoinkäymisiä jopa niin paljon, että tuntee olevansa helvetissä. Jumala lupaa läsnäolonsa tässä ja nyt ja armonsa, että maallisen elämämme jälkeen toteutuu Jumalan hyvä, jota synti ei pääse turmelemaan. Kuka haluaisi vastustaa olemista ilossa, rauhassa ja rakkaudessa?

Mikä sinua koskettaa kertomuksessa eniten?
Mies, joka oli ilman häävaatteita, eikä saanut sanaa suustaan. Mikä on Jumalan tuomio hänen kohdallaan? Olenko se minä – kristitty ja syntinen, lähes aina ilman hyviä tekoja?

Jeesuksen lähettilään
Sunnuntain 9.10. käsityömessussa Palokan kirkossa saarnaa pastori Niina Kari. Messu alkaa klo 10.

Palokassa on käsityömessu. Tehdäänkö siellä häävaatteita?
Voi, kunpa tehtäisiin. Käsityömessu on seurakuntalaisten toivemessu, jossa saa vapautuneesti kutoa, virkata tai vaan olla. Haluan kumota "kiellon", ettei kirkonmenojen aikana saa tehdä käsitöitä, kuten mummoni opetti. Kolmiyhteinen Jumala on tärkeä ja hänen tulee saada jakamaton huomio, mutta ei niin, että vain näyttää siltä. Käsillä tekeminen voi tutkitusti auttaa keskittymään, myös sanan kuuloon, ja on rentouttavaa. Mikä siinä on syntiä?
Tervetuloa juhlaan joka sunnuntai ja välillä viikollakin!

Susanna Frilander innostui eläinavusteisesta toiminnasta omien koiriensa myötä. Frilanderilla on kaksi jackrusselinterrieriä, kolmivuotias Suffeli sekä puolen vuoden ikäinen Roope (kuvassa). Roopesta Frilander uskoo saavansa mainion kaverikoiran, kunhan ikää tulee lisää ja takana on tarpeeksi tottelevaisuuskoulutusta.

"Tassuterapialla" iloa ja mielihyvää

Eläinten läsnäololla on todettu olevan monia positiivisia vaikutuksia ihmisten hyvinvointiin. Eläinavusteisessa toiminnassa eläimet ja ihmiset kohtaavat.

SIRPA KOIVISTO teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuva

Seurakuntapastori **Johanna Niiles-Hautasen** toive toteutui muutama vuosi sitten, kun perhe hankki riittävän suuren tilan lemmikkieläimiä varten. Nyt pihapiirissä käyskentelee kaksi kissaa, kaksi koiraa, hevonen sekä uusina tulokkaina kaksi aasia.

– Käyn kävelyllä kissojen ja koirien kanssa. Ehkä jonain päivänä aasitkin liittyvät lenkkiporukkaamme, Niiles-Hautanen naurahtaa.

Eläinten seuraa Niiles-Hautanen kaipaa erityisesti silloin, kun olo on väsynyt tai mieli on muuten allapäin.

– Jo pelkästään aaseja katsomalla tulee hyvälle tuulelle. Aaseilla on luonnostaan hyvän sielunhoitajan tuntomerkit: suuret korvat, pieni suu ja ymmärtäväinen katse.

Pari vuotta sitten Niiles-Hautanen valmistui työn ohessa eläinavusteiseksi valmentajaksi. Toiveissa on, että koulutusta voisi käyttää hyödyksi myös seurakuntatyössä.

Eläinavusteisesta valmennuksesta tai -terapiasta puhutaan silloin, kun ammattihenkilö käyttää eläimiä apuna työssään.

– Eläinavusteinen toiminta on terapiaa vapaamuotoisempaa. Tarkoituksena on viedä eläimiä tapaamaan ihmisiä ja tuottaa iloa ja mielihyvää. Tapaamisilla ei ole erikseen määriteltyä tarkoitusta tai tavoitteita, Niiles-Hautanen selvittää.

Seurakunnassa eläimiä ja eläinavusteista toimintaa voisi Niiles-Hautasen mielestä käyttää monin tavoin hyväksi.

– Diakoniassa, leireillä, rippikoulutyössä ja erilaisissa ryhmissä. Olen joskus miettinyt myös eläinavusteista sururyhmää. Eläimet ovat mitä parhain lohdutuksen lähde sureville.

Seurakunnan toiminnassa on mukana paljon vapaaehtoisia, joilla on lemmikkejä. Esimerkiksi vapaaehtoisten järjestämät koirakävelyt voisivat olla hyvä tapa saada ihmisiä liikkeelle ja tapaamaan toisiaan, Niiles-Hautanen pohtii. Vapaaehtoiset voisivat myös auttaa heikossa kunnossa olevia ihmisiä huolehtimaan lemmikeistään, jotta niistä ei tarvitsisi luopua.

Susanna Frilander innostui eläinavusteisesta toiminnasta oman koiraharrastuksensa myötä. Hänellä on myös omakohtaisia kokemuksia eläinten positiivisesta vaikutuksesta ihmisiin muun muassa SOS-lapsikylässä suoritetun harjoittelun kautta.

> Eläimet vastaavat ihmisen tunnetilaan ja käyttäytymiseen.

Parhaillaan Frilander opiskelee sosionomiksi Mikkelin ammattikorkeakoulussa. Sosionomikoulutuksessa eläinavusteinen toiminta kuuluu Green Care -opintoihin ja sen hyödyntäminen on vielä melko uusi asia. Opintokokonaisuus sopii koulutukseen Frilanderin mielestä erittäin hyvin, onhan eläinten läsnäololla tutkitusti todettu olevan monia positiivisia vaikutuksia ihmisten hyvinvointiin.

Eläinavusteisessa toiminnassa käytetään avuksi monenlaisia eläimiä muun muassa kissoja, koiria, aaseja, minipossuja ja laamoja. Frilander tunnustautuu koiraihmiseksi.

– Olen aina tuntenut vahvaa yhteyttä koiriin. Ne ymmärtävät minua ja minä ymmärrän niitä, Frilander sanoo.

Tällä hetkellä kotona pyörii kaksi terhakkaa jackrusselinterrieriä, 3-vuotias Suffeli ja puolen vuoden ikäinen Roope. Koirarodulla ei eläinavusteisessa toiminnassa ole Frilanderin mielestä merkitystä, soveltuvuus on kiinni enemmänkin koiran luonteesta. Suojelevan luonteensa vuoksi Suffelista ei ole ystäväkoiraksi, mutta avoimemmasta Roopesta Frilander uskoo saavansa mainion kaverikoiran.

Eläinavusteiseen toimintaan osallistuminen vaatii kuitenkin ensin tottelevaisuuskoulutusta ja lisää ikää.

Koirat soveltuvat eläinavusteiseen toimintaan Frilanderin mielestä erinomaisesti, sillä koirat ovat kontaktihakuisia ja niihin tutustuminen on helppoa. Kennelliiton tutkimuksen mukaan koirat ovat luonnostaan tunteellisia, eivätkä ne koskaan valehtele rakastaessaan.

Niiles-Hautasen mielestä parasta eläimissä on se, että ne ovat juuri sellaisia kuin ovat.

– Eläimet eivät esitä mitään. Ne vastaavat omalla tavallaan ihmisen tunnetilaan ja käyttäytymiseen.

Niiles-Hautanen on juuri aloittanut psykoterapiaopinnot. Frilanderin tavoin hänkin haluaisi käyttää "tassuterapiaa" omassa työssään.

Frilander on miettinyt, että voisi ehkä tehdä opinnäytetyönsä eläinavusteisesta toiminnasta. Tällä hetkellä se ei kuitenkaan vielä ole ajankohtaista.

– Nyt keskitytään tämänhetkiseen eläinavusteiseen toimintaan. Seurakunnan koirakävelyt tosin kiinnostavat jossakin vaiheessa. Olisi hyvä saada ihmiset liikkeelle ja sitä kautta vaikuttaa ihmisten fyysiseen ja henkiseen hyvinvointiin.

Susanna Frilander ja Roope Aseman Pysäkillä tiistaina 11.10. klo 14-15.

Kolumni

Mitä ihmettä, onko meillä täällä oma pappi

”En kuulu kirkkoon, eikä hengelliset asiat kiinnosta, onko se ongelma? Haluisin jutella.” Näin alkoi yhteydenotto, jossa kiteytyy jotain oleellista oppilaitospapin työstä. Vaikka olen evankelisluterilaisen seurakunnan pappi, olen yliopistolla kaikkia oppilaitosyhteisön jäseniä varten. Ihmiselämän moninaisuus näyttäytyy kohtaamisissa kampusalueella. Se, miten ihminen voi, mitä hän tuntee ja mitä kaipaa, ei riipu uskonnollisesta viitekehyksestä, ihon väristä tai sosiaalisesta statuksesta.

Pappi on osa oppilaitoksen hyvinvointityöryhmää, joka moniammatillisesti pyrkii vaalimaan ja ylläpitämään opiskelijan ja henkilökunnan hyvinvointia. Uskonnolliset ja hengelliset kysymykset ovat vain osa asioita, joiden vuoksi työhuoneeni ovi avataan tai minua nykäistään hihasta. Riittämättömyyden tunne ja kokemus elämän hallitsemattomuudesta painaa opiskelijoita, mutta myös henkilökuntaa. Opiskelijaa voi painaa liiallinen sosiaalinen elämä, bilettäminen. Kaduttaa, hävettää. Arjen rytmi ei tunnu pysyvän käsissä. Joskus on pyydetty synninpäästöä ja tätä kautta sielun ja mielen vapautta. Elämässä jokainen on noviisi, rähmälleen ei kannata jäädä makaamaan. Pettymys omaan itseen tai kysymykset siitä, kuka olen, mihin suuntaan menen, eivät ole helppoja eivätkä pieniä.

Opiskeluaikana syntyvät usein tärkeimmät ja pitkäaikaisimmat ihmissuhteet. Niissä ilmenee usein ihmisen särkyväisyys. Rohkeus antautua yhteyteen sisältää riskin joutua hylätyksi tai petetyksi. Kukaan ei selviä elämässä ilman ihmissuhteiden aiheuttamia säröjä sielussaan. Mutta kyynisyyttä tai toivottomuutta on hyvä hajottaa puhumalla. Anteeksianto ja armo eivät ole vain kristillisiä termejä, vaan ne sisältyvät terveeseen ihmisyyteen. Nuorten ja nuorten aikuisten sukupolvi on edellistä valveutuneempi havainnoimaan elämäänsä ja käsittelemään sitä ääneen toisen kanssa, myös oppilaitospapin kanssa. Elämältä halutaan muutakin sisältöä ja mielekkyyttä kuin vakaa talous ja hyvä ura. Omien haaveiden ja tavoitteiden, oman sydänäänen tunnistamista etsitään yhdessä kysymysten ja vastausten dialogissa. Pappia ei mielletä hengellisten asioiden asiantuntijaksi, vaan armollisesti elämän risaisuuteen suhtautuvaksi rinnalla kulkijaksi.

Tutkimustyössä etsitään usein todisteita omien argumenttiensa tueksi. Jumalalle ei tarvitse todistella mitään. Lopputulos on sama joka kerta: Jumala rakastaa luomaansa ihmistä. Oppilaitospapin yksi lähtökohta työhön on Jumalan läsnäolosta muistuttaminen ja hengellisyyden mahdollistaminen oppilaitoksen arjessa. Näkyvä ja näkymätön kohtaavat myös akateemisen maailman keskellä.

Minna Korhonen
yliopistopappi vs.

Tänään rukoilen

Rauhaa, voimaa, rakkautta

Kiitos puhuttelevan kauniista syksystä, lapsista ja puolisosta. Rukoilen, että syysmasennus hellittäisi ja jaksaisin iloita elämän pienistä ja suurista asioista. Rukoilen maailmaan rauhaa ja itselleni viisautta ja voimaa, että osaisin rakastaa lähimmäisiäni.

Mies 44

Oma lapsi on lapsi vielä aikuisenakin

Vierailu lapsuudenkotiin taannuttaa aikuisen helposti lapsuuden tuntoihin ja lapsen rooliin. Usein ulkopuolinen huomaa tämän ilmiön, joka saattaa itseltä jäädä tiedostamatta.

HEIKKI IMPIÖ teksti
HENRI KÄHKÖNEN piirros

Millainen on aikuisen lapsen suhde omiin vanhempiinsa, muuttuuko se kun ikää ja kokemusta tulee lisää? Jyväskylän yliopiston perhetutkimuskeskuksen professori **Kimmo Jokinen** ja Keski-Suomen perheasiankeskuksen johtaja **Sirpa Salo** saivat kysymyksen pohdittavakseen kolmen tapauskertomuksen kautta. Kertomuksissa eri ikäiset henkilöt miettivät omaa suhdettaan vanhempiinsa.

Jokisen mielestä kysymystä voi lähestyä vertaamalla sukupolvieroja. Kun 60–70-luvuilla opiskelijaradikalismi ja erilaiset nuorisokulttuurit löivät itsensä läpi, tapahtui iso murros myös sukupolvien välillä.

– Vielä muutama vuosikymmen sitten irtiotto omista vanhemmista oli selkeämpi, Jokinen painottaa.

Jokisen ja Salon mielestä tuon aikakauden kertomuksille on tyypillistä se, että halutaan itsenäistyä ja irtautua lapsuudenkodista hyvin aikaisessa vaiheessa. Vanhempien kanssa on ollut myös pientä kitkaa. Aikuisenakaan vierailut eivät ole aina helppoja eikä suhde ole aivan mutkaton. Ajan kanssa suhde alkaa muuttua läheisemmäksi. Oman perheen perustamisen ja omien lasten myötä suhde muuttuu ymmärtäväisemmäksi ja käytännöllisemmäksi.

– Omien lasten myötä perspektiivi laajenee. Kun huolehtii lapsista, huomaa myös sen, miten tärkeä on ollut omille vanhemmilleen, Salo kiteyttää.

Kimmo Jokisen mielestä kysymys on tietynlaisesta ikuisuusasetelmasta, lapsi on aikuisenakin vanhempiensa lapsi. Vanhempi pysyy isänä tai äitinä, vaikka lapsille tulee ikää lisää.

> Sukupolvien välinen kuilu on liudentunut.

– Vaikka suhteessa on vaihtelua, ei se ole koskaan ihan tasavertainen samalla tavalla kuin sisarustai kaverisuhteet, Jokinen arvioi.

Sirpa Salo on perheneuvonnan keskusteluissa huomannut, että lapsuudenkotiin meneminen monesti ”taannuttaa” aikuisenkin lapsen monella tapaa lapsuuden tuntoihin ja lapsen rooliin. Jokinen arvelee, että ilmiön taustalla on vuosikymmeniä kestänyt tiivis vuorovaikutussuhde.

– Nämä asiat voivat olla ihan tiedostamattomia ja huomaamattomia. Ulkopuolinen ehkä huomaa sen äänensävyistä, Jokinen havainnollistaa.

Jokinen nostaa esiin havainnot, joita viimeaikaiset tutkimukset tukevat laajemminkin Euroopassa. Nuoremman sukupolven sidos vanhempiinsa on usein sekä emotionaalisesti että taloudellisesti vahvempi. Yksi syy tähän on se, että nuorten sijoittuminen työmarkkinoille kestää pidempään. Myös perheiden perustaminen on siirtynyt myöhempään elämänvaiheeseen. Molemmat yhdessä tai erikseen edesauttavat sitä, että lapsuuden perhe voi säilyttää asemansa pidempään.

Jokisen ja Salon yhteinen havainto on se, että sukupolvien välinen kuilu ja vanhempien ja nuorten väliset auktoriteettisuhteet ovat liudentuneet. Nykyvanhemmat ovat lapsilleen läheisempiä (ystäviä ja kavereita) ja tunnesuhteet saattavat säilyä vahvoina myös kodista irtautumisvaiheessa.

Myös isovanhempien ja lastenlasten suhde on tiivistynyt, ja se luonnollisesti vahvistaa myös keskimmäisen sukupolven suhdetta vanhempiinsa. Ikääntyessä myös myönteisillä tunnesiteillä on merkitystä, kun aletaan miettiä hoivavastuita omista vanhemmista.

Salon mielestä juuri kotoa lähteneet ja omien siipien kantavuutta kokeilevat nuoret eivät kaipaa edelleenkään ohjeita ja paapomista, vaikka sietävätkin sitä paremmin kuin aiemmat sukupolvet.

– Kun lapsesi on täyttänyt 21 vuotta, niin muista, että annat hänelle neuvoja vain hänen niitä pyytäessään, Sirpa Salo muistelee erästä mieleen jäänyttä yleispätevää neuvoa vanhemmille.

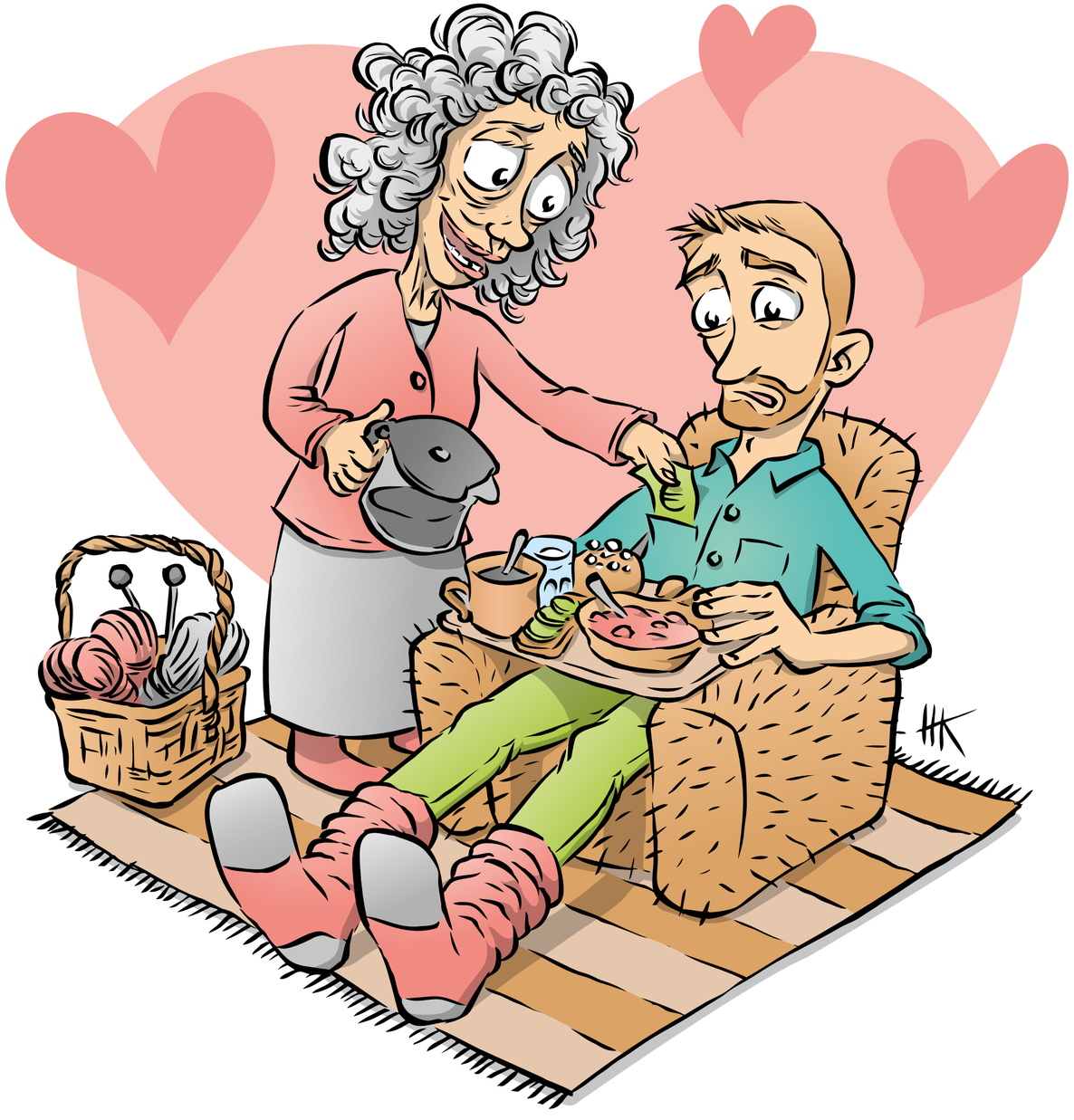

Ikä auttaa ymmärtämään vanhempia

KAARINA HEISKANEN teksti

Suhde äitiin on parantunut, kun on itselle tullut ikää. Aikaisemmin oli hankausta, kun asuimme lähempänä ja näimme useammin. Lähdin maailmalle parikymppisenä, ja kun kävin kotona, en jaksanut ottaa vastaan ohjeita. Harmitti, kun äiti varmisteli, että pärjääkö poika arjessa. Saatoin vastata töykeästikin. Meillä on karjalainen luonne, ja näimme asioita vähän kärjistetysti.

Nykyään tapaamme harvakseltaan emmekä käytä aikaa kiukutteluun. Olen oppinut käyttämään myös anteeksi-sanaa.

Olen yrittänyt pärjätä omilla avuilla, mutta on äiti auttanut ajatuksen tasolla ja huonoina hetkinä taloudellisesti. Äiti on nähnyt, että poika on löytänyt paikkansa, joten ohjeet ovat vähentyneet. Isoveli ja minä arvostamme äidin työtä isän omaishoitajana 24/7-tahdilla. Isä kuoli noin 30 vuotta sitten, ja siitä en juuri puhunut äidin kanssa. En tiedä, olisiko äiti kaivannut keskustelua, ja olisiko itseäkin helpottanut, jos olisin puhunut.

Seurusteluja äiti on seurannut hienovaraisesti vierestä. Jos hän olisi puolustellut meitä minioille, niin olisi tullut jyrkempiä kannanottoja.

Omat lapseni ovat hyvä puheenaihe, meikäläinen ohitetaan keskustelussa kokonaan. Olen onnellinen, että äiti saa nähdä seuraavaa polvea. Isä ei nähnyt, ja koen siitä surua.

On haasteellista säilyttää malttia ja olla esimerkkinä neljälle alle kymmenvuotiaalle lapselle. Äiti pääsi vähemmällä, kun meitä oli vain kaksi poikaa. Elämä oli helpompaa, oli vähemmän valintoja. Äidillä on kännykkä, mutta muun tietotekniikan kurimuksessa hän ei ole. Siksi hän ei aina ymmärrä tilanteita, joita perheissämme tulee.

Poika 52 v ja äiti 83

Isän kanssa arkipäivä sujui hyvin, äidin kanssa tuli ongelmia. Äiti yritti olla ylivertainen, ja se aiheutti sen, että taannuin. Meille syntyi kiistaa siitä, kenellä on oikea tieto. Oli asioita, joista tiesin jo laajemmin, mutta äidin mielestä hypin nenille. Oma vireystila vaikutti siihen, miten jaksoin ottaa sen vastaan. Vei paljon voimia, kun mietin etukäteen, miten vältän hankalia tilanteita. Joskus jouduin puolustamaan isää, joka ei jaksanut pitää puoliaan vahvan äidin kanssa. Se tuntui väärältä.

Ulkopuolisen kanssa keskustelu auttoi. Aloin miettiä, miksi pitää kiinni vanhoista riidoista. Tajusin, että äiti ei pysty tekemään henkistä työtä, johon minä vielä pystyn.

Perheen perustaminen ja välimatka auttoivat itsenäistymistä. Kun kävimme vanhempieni luona, taannuin nauttimaan heidän palveluistaan. Kolmissakymmenissä tuli iso elämänkriisi. Kerroin siitä vanhemmille, mutta he eivät osanneet auttaa. Tajusin, että nyt olen omillani. Se kehitti elämäntaitoja, ja kasvoin tasaveroiseksi vanhempieni kanssa.

Työssäni opin antamaan ja ottamaan vastaan palautetta. Hyödyin myös työhöni kuuluneista koulutuksista, joissa opin ihmissuhdetaitoja Olen ottanut palautetta vastaan lapsiltani paremmin kuin äiti meiltä. Toivon, että osaan antaa lapsille enemmän tilaa. Suhde lapsiin on muuttunut enemmän ystävyydeksi. Mutta jos olen tyttären kanssa vaikka viikon yhdessä, niin välillä voi mennä punaisen puolelle.

Äitini on nyt 90-vuotias ja hoitokodissa. Kohtaamiset ovat harmonisia. Väritykirjat ovat hänelle tärkeitä, ja voimme värittää toinen toista sivua samasta kirjasta. Olen iloinnut siitä raskaiden vuosien jälkeen.

Tytär 65 v, äiti 90 v

Tapaan vanhempiani noin kerran kahdessa viikossa, ja soittelemme usein toisillemme. Isällä on yrittäjätausta, ja olen pyytänyt neuvoja työasioista. Hänen neuvonsa tulevat tarpeeseen. Äidillä on tapana neuvoa paikoissa, joissa ei välttämättä tarvitse. Hän kyselee arjen sujumisista ja siitä, onko tyttöystävää kiikarissa. Minulla on takana muutama pitempi parisuhde, mutta nyt en seurustele. Äidit kai yleensä toivovat, että olisi vaimokokelas rinnalla.Isän kanssa enemmän käytännön asioista ja työstä, äidin kanssa ihmissuhteista. Viittä vuotta nuorempi pikkusisko taitaa pyytää neuvoja ja apua enemmän kuin minä. Jos tulee elämään isompia muutoksia, niin kaipaan enemmän vanhempien tukea.

Pääsääntöisesti olemme keskustelleet hyvässä hengessä, mutta jos itsellä on ollut hektinen päivä, turhasta neuvomisesta tulee sanaharkkaa. Äiti ja minä olemme suhteellisen temperamenttisia, ja välillä lentelee kipinöitä. Jos juttu jää harmittamaan, se käsitellään siinä samassa. Meillä on avoimet välit.

Olen miettinyt, että jääkö se vanhempi-lapsi –rooli päälle, ja kummalle osapuolelle se jää. Mummo käyttäytyy äitiä kohtaan samalla tavalla kuin äiti minua kohtaan – tekee äidille voileivätkin valmiiksi. Vähän naureskelen sitä mielessäni, mutta en huomauta asiasta mummolle. Äidille sanon, jos hänen touhunsa menee ärsyttäväksi paapomiseksi.

On ihan luonnollista, että vanhempi-lapsi –rooli säilyvät selkeinä, se on hyvä. En kaipaa siihen asetelmaan muutosta.

Poika 32 v, vanhemmat 58 v

Tässähän on selvää johdatuksen makua

Kaikki voi olla pelkkää sattumaa. Tai sitten kaikkea ohjaa Suuri Suunnitelma. Monien vastoinkäymisten merkitys huomataan vasta vuosien kuluttua

KARI KUULA teksti
MINNA SIIKANIVA kuva

Joskus palikat loksahtavat yhteen ihmeellisen kauniisti. Huomaan viime hetkellä työpaikkailmoituksen ja kohta allekirjoitetaan työsopimus. Monen sattuman kautta tapaan ihmisen, josta tulee lopulta elämänkumppani. Kas kun soitit, olin juuri ajatellut sinua.

Jonkun mielestä elämä vaan on tällaista. Kaikkea tapahtuu, myös yllättävän hyviä asioita. Kristitty ei näe niitä pelkästään lempeinä sattumina, vaan hän kiittää Jumalaa. Hän tunnustaa elämän hymyssä Jumalan lahjan.

Joskus käytetään vielä vahvempaa sanaa. Puhutaan johdatuksesta. Jumala on johdattanut niin, että hänen hyvä suunnitelmansa toteutuu.

Johdatus on perin vaikea käsite. Silti itse asia on todellista. Jumala ei seuraa luomakunnan sattumuksia puolivälinpitämättömästi jostakin tuolta ulkopuolelta, vaan hän vaikuttaa täällä salatulla tavalla. Hän ohjailee tapahtumia, pieniä ja suuria, oman tahtonsa mukaan.

Raamatun pitkä historia Israelin kansan valinnasta kristillisen seurakunnan syntyyn on yhtä suurta johdatusta. Profetian idea perustuu johdatukseen. Jumala lupaa etukäteen jotakin, jonka hän sitten toteuttaa myöhemmin historiassa.

Uskontunnustuksen viimeinen rivi, ”uskon iankaikkisen elämän”, kertoo sekin johdatuksesta. Jumalalla on hyvä suunnitelma, jonka hän tulee kerran viemään päätökseensä.

Usko johdatukseen kuuluu hengellisen elämän ytimeen. Luterilainen teologia opettaa, että ihmisen usko on Jumalan lahja. Pyhä Henki vaikuttaa siten, että otamme vastaan kolmiyhteisen Jumalan pelastavan läsnäolon. Näin ihmisen sydäntä kuljetetaan, joskus suorastaan taivutellaan, Jumalaa kohti. Mitä muuta tämä on kuin johdatusta?

Kun ihminen sitten herää tietoiseen uskon aavistukseen, hän rukoilee. Kiittää ja pyytää. Molemmissa luotetaan jälleen johdatukseen. Kiitän Jumalaa, koska hän on johdattanut elämääni hyviä asioita. Pyydän häneltä niitä lisää, koska uskon hänen vaikuttavan tässä maailmassa.

Jumalanpalveluksen esirukouksessa johdatukseen turvaudutaan melkeinpä sokeasti. Pyhä toisensa jälkeen pyydämme häntä auttamaan, vaikka maailman hätä ei hellitä hetkeksikään. Jumala näyttää nukkuvan. Silti häntä huudetaan apuun. Uskomme johdatukseen silloinkin, kun siitä ei näy merkkiäkään.

Mistä tunnistan johdatuksen omassa elämässäni?

Voinko vaikka asuntoa valitessa tehdä näin: Pyydän Jumalaa johdattamaan juuri oikeaan kotiin. Sitten selailen asuntoilmoituksia ja kuuntelen omaa sisintäni. Menen asuntoesittelyihin ja tunnustelen mielessäni, mihin Jumala haluaa viedä minua. Sitten teen ratkaisun siinä uskossa, että Jumala on nyt johdattanut minua.

> Useimmiten johdatuksen näkee vasta jälkikäteen.

Kuulostaa hyvältä ja samalla huonolta. Johdatuksen pyytäminen on oikein. Silti on vaarallista tehdä päätöksiä sen perusteella, minkälaista johdatuksen tuntua koen sisälläni. Miten voin olla varma, että kuulen Jumalan tahdon oikein? Entä jos Jumalalla ei ole mitään erityistä tahtoa tässä asiassa? Päätä itse ja kanna itse vastuu, hän sanoo.

Johdatukseen on lopulta uskottava näennäisesti ristiriitaisella tavalla. Johdatusta pyydetään, mutta päätöksiä tehtäessä luotetaan pelkästään omaan arvioon eikä oteta etukäteen kantaa siihen, toteutuuko tässä Suuremman tahto ja tarkoitus.

Usko johdatukseen ei anna etukäteiskarttaa elämän valintatilanteisiin.

Useimmiten johdatuksen näkee vasta jälkikäteen.

Pysähdyn katsomaan taaksepäin menneiden vuosien iloja, surujа ja suuria käännekohtia. Huomaan monen suuren asian alkaneen pienestä sattumasta. En nähnyt sitä silloin. Pienten alkujen merkitys paljastui vasta paljon myöhemmin. Taisi olla johdatuksen makua.

Näin johdatuksen näkeminen on eräänlaista jälkiviisautta. Tuossa ja tuossa tapahtumassa Jumalan sormi työnsi asioita hyvään suuntaan. Kiitos niistä.

Entä onnettomuudet ja vastoinkäymiset? Miksi Jumala ei johdattanut silloin, kun tein virheitä, tai kun minulle tapahtui pahaa aivan minusta riippumatta. Miksi hän ei varjellut?

Nämä kysymykset vievät johdatuksen korkeakouluun, jossa kenestäkään ei ole opettajaksi. Luterilaisessa perinteessä on kuitenkin ajateltu, että joskus risti ja ahdistus kuuluvat Jumalan sallimuksiin.

Ja jos kaikkivaltias sallii kärsimyksen – jatko on sanottava sormi huulilla – ehkä hän jollakin tavalla tahtoo sitä. Johdatus vie toisinaan oudoille poluille. Joskus ihminen viedään seuraamaan Jeesusta myös kärsimystielle.

Tästä syystä turvautuminen johdatukseen ei takaa onnea ja menestystä. Se lupaa kyllä Jumalan läsnäolon, mutta ei aina lepoa ja rauhaa. Joskus kyselemme yhdessä Kristuksen kanssa ”miksi minut hylkäsit?”.

Tältäkin ihmisestä voi tuntua, vaikka oltaisiin syvällä Jumalan sylissä.

Johdattaa, ei johdata – ja kaikkea siltä väliltä

KARI KUULA teksti

Kristillisen ajattelun historiassa on esitetty monenlaisia tulkintoja johdatuksesta. Deismiksi kutsutun näkemyksen mukaan Jumala ei puutu mitenkään maailman tapahtumiin. Hän on jättänyt luomakunnan luonnonlakien ja tietoisten olentojen ratkaisujen varaan. Hän ei erikseen vaikuta missään eikä johdata mitenkään, vaan hän seurailee tapahtumia ulkopuolisena.

Päinvastaisen kannan mukaan Jumala ohjailee kaikkea yksityiskohtaisen tarkasti. Hän on päättänyt hiustemme määränkin etukäteen. Tapahtukoon sinun tahtosi -pyyntö tulee aina toteutumaan. Tuoksahtaa hieman fatalismilta eli kohtalouskolta.

Jotkut ajattelijat tekevät eron erityisen ja yleisen johdatuksen välillä. Erityinen johdatus tarkoittaa Jumalan toimintaa raamatunhistoriassa. Siellä hän on kuljettanut tapahtumia täsmälleen etukäteissuunnitelmansa mukaan. Muu maailmanhistoria taas etenee vapaammin. Sen osalta Jumalalla ei ole yksityiskohtaista suunnitelmaa tai tahtoa.

Ehkä Jumala kunnioittaa luomakunnan ja elävien olentojen tahtoa niin paljon, ettei hän oikeastaan voikaan johdattaa maailman tapahtumia kovin lujalla otteella. Hän vain suostuttelee, taivuttelee ja houkuttelee ihmisiä ja elotonta luontoa, mutta ei pakota mihinkään. Siksi johdatus on hidasta ja haurasta. Näin opettaa prosessiteologiaksi kutsuttu koulukunta.

Vielä on mainittava ”emme tiedä” -linja. Sen mukaan johdatuksesta puhuminen on asioiden katsomista Jumalan näkökulmasta. Se taas ei ole mahdollista meille ihmisille.

Me emme voi tietää, mitä Jumala milloinkin tahtoo tai tekee. Siksi on turha puhua johdatuksesta. Tiedämme johdatusta olevan, mutta emme koskaan tiedä, missä sitä tapahtuu.

Aina emme vain ymmärrä tarttua tilaisuuteen

KAARINA HEISKANEN teksti

Johdatuskokemukseni on aikaa jo noin 20 vuotta. Mietin suurta elämänmuutosta. Tiesin mitä haluaisin tehdä, mutta se tuntui toisaalta järjettömältä ratkaisulta - siksi päätöksen tekeminen pelotti. Olin sitten Rosen-terapiassa ja hoidon aikana minulle tuli voimakas mielikuva linnunpoikasesta, joka räpistelee siipiään pesän reunalla kuin keräten rohkeutta lähteä lentoon. Koin, että minä olen tuo lintu ja hoidosta lähtiessäni päätökseni tehdä ratkaisu vahvistui. Kun menin kotiin ja hain laatikosta postin ja siellä odotti postikortti äidiltäni. Kortin kuvassa tuo samainen lintu lepäsi avoimella ihmisen kämmenellä ja kuvatekstinä oli ”Jumalan kämmenellä ei pelkää lintunen” . Sen jälkeen en enää pelännyt tehdä ratkaisua enkä ole koskaan sitä katunut.

Nainen, 47

Mitä enemmän annan asioiden tapahtua omaan aikaan, ne tuntuvat tapahtuvan johdatettuna. Jos menen itse järjestelemään asioita, ne eivät mene kuten Suuri Suunnitelma on - ja usein huomaan, että joudun kulkemaan kiertotietä.

On hienoa**,** jos jokaisessa valinnan paikassa osaa pysähtyä tunnustelemaan valintaansa ja valitsemaan sen mikä tuntuu sydämessä oikealta, eikä esimerkiksi oman itsekkyyden, yhteiskunnan tai muiden vaatimukselta. Silloin voin tuntea olevani johdatettu ja kulkevani oikeaa tietä.

Nainen, 45

Monesti on käynyt niin, että jos olen rukoillut jonkun tietynlaisen ihmisen löytymistä elämääni on tuo hetki ja ihminen annettu eteeni. Suorastaan niin, että olen ollut huvittunut ja ajatellut että sitä saa mitä tilaa ja kyllä minun toiveilla joku leikittelee. Näin on käynyt myös asunnon etsinnässä. Kun olen rukoillut johdatusta löytää tietyillä kriteereillä koti, on pitänyt vain uskoa ja pyytämäni on ollut tarjolla, ehkä hieman eri ”twistillä” mutta minulle hyväksi katsottuna. Ihmisiä ja asioita tuodaan meille meidän tarpeidemme mukaan. Aina emme vain ymmärrä tarttua tilaisuuteen. Joskus olen jopa huomannut ettei pitäisi toivoa liian tarkasti koska itse ei tiedä aina mikä on itselle parhaaksi. Saat joskus toivomasi vaikka et saamaasi lopulta tahtoisikaan. Johdatukselle on hyvä jättää omaa säätövaraa.

Nainen, 43

Saappaalla on juhlat ja sata päivystäjää

KAARINA HEISKANEN teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuva

Jyväskylän seurakunnan erityisnuorisotyön Saapas-ryhmä on tehnyt kymmenen vuotta aktiivisesti katutyötä Jyväskylässä ja eri festivaaleilla lähialueilla.

Palveluoperaatio Saappaan tarkoituksena on auttaa alle 18-vuotiaita nuoria muun muassa antamalla heille ensiapua ja toimia keskustelukumppanina kaduilla. Saappaan toiminnassa on mukana lähes sata aktiivista vapaaehtoistyöntekijää.

Saappaan selviämisasema toimii Aseman Pysäkillä. Jalkapartiot kiertävät keskustan läheisyydessä. Autopartiot kattavat kierroksillaan koko kaupungin.

Palveluoperaatio Saapas on evankelis-luterilaisen kirkon nuoriso- ja erityisnuorisotyön muoto.

Saapas toteuttaa etsivän työn menetelmää. Saappaan toimintakokonaisuus muodostuu yö- ja festivaalipäivystyksestä sekä Netti-Saapas toiminnasta.

Saapas tarjoaa nuorisotyön palveluita nuorille, jotka viettävät aikaansa muualla kuin järjestetyn nuorisotoiminnan piirissä. Saapaan vapaaehtoiset päivystäjät toimivat keskustelukumppanina, avun antajana ja opastajana sellä, missä nuoret viettävät aikaansa. Saapas-ryhmän toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen, luottamukseen, avoimuuteen, jokamiehen oikeuksiin ja kansalaisvelvollisuuksiin

Valtakunnallisesti Saappaan toimintaa koordinoi Nuorten Keskus ry. Saapas-ryhmässä voi toimia vapaaehtoinen, tehtäviinsä koulutettu täysi-ikäinen henkilö.

Saappaan kymppisynttäreitä juhlitaan perjantaina 7.10. Aseman Pysäkillä, Hannikaisenkatu 29. Illalla klo 20–02.30 juhlapäivystys.

Saapas-ryhmä on tehnyt aktiivista katutyötä jo kymmenen vuotta. Aseman Pysäkki on Saapas-päivystyksen tukikohta. Erityisnuorisotyön ohjaaja Jussi Maasola suunnittelee päivystysillan strategiaa.

Keskustan diakonia päivystää nyt Vapaudenkadulla

SIRPA KOIVISTO
teksti ja kuva

Keskustan alueseurakunnan diakoniapäivystys toimii lokakuun alusta lähtien uusissa toimitiloissa Vapaudenkatu 60:ssa. Diakonian vastaanotto ja työtilat sijaitsevat katutasossa. Alueseurakunnalla on Vapaudenkadulla toimitiloja kahdessa kerroksessa. Toisessa kerroksessa on työntekijöiden toimistotiloja, ensimmäisessä kerroksessa on diakonian lisäksi muun muassa kerho- ja kokoontumistila.

Aluekappalainen **Seppo Wuolion** mukaan parasta uusissa tiloissa on se, että ne ovat hyvin joukkoliikenteen ulottuvilla, mutta toisaalta hieman kaukana Kaupunginkirkosta.

Vapaudenkatu 60:n tilat on vuokrattu kolmeksi vuodeksi.

Keskustan alueseurakunnassa odotetaan jo kiihkeästi Jyväskylän seurakunnan toimitilaratkaisua. Omien, pysyvien tilojen puute ja jatkuva muutos rassaavat työntekijöitä. Wuolio toivoo, että ratkaisu seurakunnan toimitiloista syntyisi mahdollisimman pian.

Tällä hetkellä Keskustan alueseurakunnalla on toimintaa useassa eri pisteessä, muun muassa Yliopistonkadulla, Vanhassa pappilassa ja Lohikoskella. Jumalanpalveluksia pidetään Kaupunginkirkossa ja Lahjaharjun kappelissa.

Kaupunginkirkko on alueseurakunnan toiminnan keskipiste, Wuolio muistuttaa.

– Muiden alueseurakunnan tilojen soisi olevan siinä lähellä, Wuolio toteaa.

Keskustan alueseurakunnan uudet tilat sijaitsevat Kalevankadun ja Vapaudenkadun kulmauksessa.

Pro gradu itsemurhan syistä ja vaikutuksista

SIRPA KOIVISTO teksti

Oletko sinä tai joku läheisesi tehnyt tai yrittänyt itsemurhaa? **Jenni Tabell** Itä-Suomen yliopistosta kerää omaisten ja itsemurhaa yrittäneiden vapaamuotoisia kirjoituksia itsemurhan syistä ja vaikutuksista identiteettiin ja hengellisyyteen. Hän tekee aiheesta käytännöllisen teologian pro gradu -tutkielmaa. Kirjoituksessa voi muun muassa pohtia Miksi sinä tai läheisesi yritti tai teki itsemurhan? Miten tapahtunut on muuttanut elämääsi, entä uskoasi Jumalaan?

Lähetä vastauksesi viimeistään 15.12. mennessä. Voit jättää vastauksesi joko sähköiseen vastausolomakkeeseen (osoitteessa: elomake.uef.fi/lomakkeet/14865/), sähköpostitse jetabell@student.uef.fi tai postitse osoitteella: Jenni Tabell, Itä-Suomen yliopisto, Teologian osasto, PL 111, 80100 Joensuu.

Järjestöjen arviointi antoi vahvan viestin poliittisille päättäjille

Suomen Lähetysseura joutui leikkausten takia lopettamaan toimintansa Palestiinassa. Osa lapsista kärsii oppimis- ja keskittymisvaikeuksista kokemansa väkivallan takia. Lähetysseura on tukenut erityisopetusta Beit Sahourin koulussa.

SIRPA KOIVISTO teksti
MARJATTA KOSONEN/SLS kuva

Suomen ulkoministeriön teettämän arvion mukaan kehitysvaroista ohjelmatukea saavat kansalaisjärjestöt tekevät laadukasta työtä. Toiminta on tuloksellista ja tehokasta ja työtä tehdään kaikkein köyhimpien ja syrjäytyneimpien auttamiseksi. Arvioinnin suositus onkin, että kansalaisjärjestöille suunnattua rahoitusta pitäisi lisätä.

– Ulkopuolisen arvioitsijan toimesta on nyt osoitettu, että kansalaisjärjestöjen toiminnalla on merkitystä, kehitysyhteistyön kattojärjestö Kepan toiminnanjohtaja **Timo Lappalainen** toteaa.

– Uskon, että arviointi antaa vahvan signaalin poliittisille päättäjille leikkausten pysäyttämiseksi. Järjestörahoituksesta ei pidä ottaa enää yhtään euroa irti.

Lappalaisen mielestä arviointi osoittaa, miten hyvää työtä kansalaisjärjestöt tekevät. Tämän Lappalainen toivoisi näkyvän muun muassa siinä, miten ohjelmatukea jatkossa jaetaan kansalaisjärjestöjen ja yksityisen sektorin toimijoiden kesken.

– Tukien ohjaaminen järjestöjen kautta on osoittautunut hyväksi, toimivaksi työvälineeksi, jota kannattaa hyödyntää, Lappalainen muistuttaa.

Viime vuonna hallitus teki päätöksen kehitysyhteistyömäärärahojen säästöistä, joilla kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyöstä leikattiin 43 prosenttia. Suomen Lähetysseuralle leikkaukset merkitsivät 3,3 miljoonan euron vähennystä kehitysyhteistyöbudjetista.

> Ulkopuolisen arvioitsijan toimesta on nyt osoitettu, että kansalaisjärjestöjen toiminnalla on merkitystä.

– Säästöillä oli vakavat seuraukset Lähetysseuran toimintaan, sanoo Lähetysseuran ulkomaantyön johtaja **Rolf Steffansson**.

Leikkausten takia kehitysyhteistyötoiminta joudutttiin lopettamaan kokonaan Palestiinasta, Angolasta, Kiinasta ja Vietnamista. Lähetysseuran työntekijöitä irtisanottiin seitsemän ja ulkomaan kumppaneiden keskuudesta vähennettiin 250 työpaikkaa. Arviolta 250 000 ihmistä jäi avun ulkopuolelle.

Steffanssonin mukaan arvioinnin tulos on selvä ja se vahvistaa, että kansalaisjärjestöjen työhön tulee panostaa jatkossakin.

– Teemme tuloksellista työtä kaikkein syrjäytyneimpien kanssa sellaisilla alueilla, mihin valtiollinen kehitystyö ei ylety. Lähetysseuran selkeä kanta on, että leikkaukset pitäisi perua ja rahoitusta tälle toiminnalle olisi lisättävä, Steffansson toteaa.

Suomen ulkoministeriö arvioi kaikki kehitysvaroista ohjelmatukea saavat 22 järjestöä kolmessa osassa. Syyskuussa valmistuneessa ensimmäisessä osassa arvioitiin CMI:n (Crisis Management Initiative), Suomen Lähetysseuran, Reilu kauppa ry:n, Suomen Pakolaisavun, Taksvärkin ja WWF Suomen kehitysyhteistyöohjelmien onnistumista. Näistä järjestöistä Lähetysseura oli suurin. Kaksi muuta arviointia tehdään ensi vuoden aikana.

Ulkoministeriön Kehitysevaluoinnin yksikön päällikön **Jyrki Pulkkisen** mukaan kehitysvaroista ohjelmatukea saavien kansalaisjärjestöjen evaluointi eli arviointi päätettiin tehdä jo edellisellä hallituskaudella. Evaluoinnilla ei ollut mitään tekemistä nykyisen hallituksen leikkauspäätösten kanssa, Pulkkinen huomauttaa.

– Evaluoinnin hyvät tulokset olivat odotettavissakin. Tuloksellisuus on kuitenkin vain yksi osatekijä rahoituspäätösten taustalla.

Kaikkien kolmen arvioinnin pohjalta julkaistaan vuosiraportti, joka saatetaan tiedoksi eduskunnalle.

Edellinen laaja kansalaisjärjestöjä koskeva evaluointi on viimeksi tehty vuosituhannen alussa. Pulkkinen arvioi, että jatkossa arviointeja on tarkoitus tehdä resurssien puitteissa hieman useammin.

Uutisia hyvässä hengessä!
Henki & elämä

LAKIASIAINTOIMISTO
VARATUOMARI
RIITTA KIVELÄ
p. 0500 545 689
Vapaudenkatu 40-42 40100 Jyväskylä
laki.riitta@kolumbus.fi
www.kivelä.fi
• perunkirjoitukset • kaupat
• lahjat • testamentit ym. lakiasianne
• palvelua myös kotikäynteinä

HIEROJA - KUPPARI
JALKOJEN HOIDON AMMATTITUTKINNON SUORITTANUT
Sirkku Lahtinen
Väinönkatu 7 A 4
Puh. 615 220, 0400-647 547

Viserrämme Twitterissä tilillä @Henkielämä

Kukitamme elämäsi juhlat
Viherlandia
Onnella on juuret
Kammintie 6, 40520 Jyväskylä
www.viherlandia.fi
Puh. 010 617 1932
leikko@viherlandia.fi
Kiinteä verkko 8,35 snt/puh. + 6,00 snt/min.
Matkaviestinverkko 8,35 snt/puh. + 17,17 snt/min.

Kaipaatko vierelläkulkijaa ja kuuntelijaa?
Anja Kuhno
anja.kuhno@sielunkieli.fi
0400 646 232
Kaisa Pihlajamäki
kaisa.pihlajamaki@gmail.com
0400 373 685
Markku Lehmuskoski
markku.lehmuskoski@gmail.com
040 707 8356
www.suomensielunhoitoterapeutit.fi

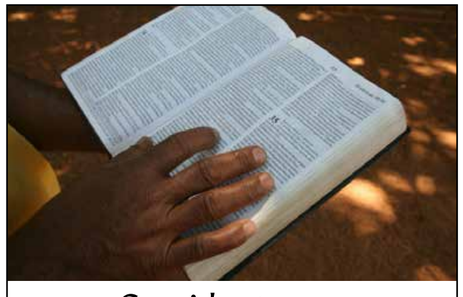
Suuri kertomus
– sadoilla kielillä
Raamatun käännösseminaari
8.10.2016 Jyväskylän ortodoksikirkolla
Seminaari alkaa klo 10, päätös klo 15.45
Mukana mm. Pipiliaseuran käännöstyönjohtaja Seppo Sipilä ja raamatunkääntäjä Marko Hanslian
Ruokailu n. 7 e / hlö
Ruokatauon aikana raamattunäyttely ja myyntipöytä
Järj. Keski-Suomen Pipliaseura, Jyväskylän evankelisluterilainen ja ortodoksiseurakunta
Jyväskylän seurakunta

Tapahtumat

7.10.–21.10.2016

Kirkoissa soi

MUSKARIMESSUSSA SOI ILO

Kirkkomuskareiden muskarimessu on sunnuntaina 16.10. klo 15 Taulumäen kirkossa. Muskarimessussa lauletaan, leikitään ja opetellaan muskarilauluja ja -leikkejä muskariopettajien kanssa. Muskarilapset myös esiintyvät. Messussa voi tulla ehtoolliselle, ja lapsilla on mahdollisuus siunaamiseen tai ehtoolliseen vanhemman kanssa.

KALLE KINNUSEN KONSERTILLA TUKEA ARKEEN PALOKASSA

Kalle Kinnusen Ja kiitospa vihdoin viimeinen -konsertti kuullaan Palokan kirkossa sunnuntaina 16.10. klo 16. Kinnusta säestää kanttori Liisa Partanen. Konsertissa kuullaan Händeliä, Dvorakia, Mendelssohn-Bartholdya ja suomalaisia Merikantoa, Erkkilää ja Pesosta. Kalle Kinnunen on viettänyt puoli vuosisataa musiikin parissa. Hänen sydäntään lähellä ovat liedit ja hengellinen musiikki. Konsertin tuotto käytetään Tukea arkeen -toiminnan hyväksi.

Syntymäpäiväjuhlia tiedossa

IKÄIHMISIÄ JUHLITAAN HALSSILASSA

Ikäihmisten syntymäpäiväjuhla on 9.10. klo 14 Halssilan seurakuntakeskuksessa. Ilmoittautuminen on päättynyt, tied. 050 549 7024.

YHTEISET SYNTYMÄPÄIVÄT TIKKAKOSKELLA

Vanhemman väen syntymäpäivät vietetään keskiviikkona 12.10. klo 13 Tikkakosken kirkossa. Yhteiseen juhlaan kutsutaan 70-, 75-, 80-, 85-, 90-vuotiaat ja kaikki sitä vanhemmat.

KESKUSTAN JUHLAMESSU JA KAHVIT PAPPILASSA

Syntymäpäivien juhlamessu on sunnuntaina 13.11. klo 10 Kaupunginkirkossa ja sen jälkeen on juhlakahvit Vanhassa pappilassa. Kutsumme Sinua Keskustan alueseurakuntalainen, joka täytät 70, 75, 80, 85, 90 tai sitä enemmän syys-, loka-, marras- tai joulukuussa 2016. Messuun ja kahveille voi ottaa mukaan puolison tai läheisen. Tarjoilun vuoksi ilmoittautumiset perjantaihin 4.11. mennessä Kaisa Tuomi 040 535 0492, Auni Pelkonen 050 549 7001 tai Lea Pietiläinen 050 549 7027.

KUOKKALASSA JUHLITAAN LOPPUVUONNA SYNTYNEITÄ

Ikäihmisten syntymäpäiväjuhla on torstaina 17.11. klo 13–15 kirkolla. Kutsumme Kuokkalan alueseurakunnan syntymäpäiväjuhlaan heinä-joulukuun aikana 70, 75, 80, 85, 90 ja sitä enemmän täyttäviä. Mukaan voi kutsua myös yhden läheisen. Ilmoittautuminen 10.11. mennessä 050 5497034 Päivi Heikkilä tai 050 5497007 Marjo Ronkainen.

PALOKASSA KAHVIA JA KAKKUA

Syntymäpäiväjuhla on perjantaina 18.11. klo 13–15 Palokan kirkossa. Juhlaan kutsutaan kuluvan vuoden aikana 70, 75, 80, 85, 90 ja sitä eteenpäin vuosia täyttäneitä palokkalaisia. Tarjoilun takia ilmoittautuminen perjantaihin 11.11. mennessä Elina Romar 040 560 9910.

SÄYNÄTSALON JUHLAT JOULUKUUSSA

Syntymäpäiväjuhlat on torstaina 8.12. klo 13 Säynätsalon seurakuntakodissa. Juhlaan kutsutaan 70, 75, 80, 85 ja yli 90 vuotta täyttävät. Mukaan voi kutsua myös yhden läheisen. Ilmoittautuminen Aira Lehto 050 3409 899.

Kysy vapaita muskaripaikkoja

Miia Syrjä 050 5715155 tai miia.syrja@evl.fi.
Katso myös www.jyvaskylanseurakunta.fi/muskarit.
Muskareita kaikissa alueseurakunnissa.

TAULUMÄEN KIRKKO

Messu su 9.10. klo 18, Palola, Helin, Hassinen.
Muskarimessu su 16.10. klo 15, Korhonen, Siistonen, Hassinen.
Messu su 16.10. klo 18, Pitkänen, Vilkko, Lintunen.

HALSSILA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 9.10. klo 12 srk-keskus, Tervonen, Tiusanen, Satu Hauta-aho Sansa. Lähetystilaisuus, Medialähetys Sansa. Lähetyskahvit.
Messu su 16.10. klo 12 srk-keskus, Siistonen, Keltakangas.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniapäivystys ma ja ke klo 9 –10.30 srk-keskus. Muuna aikana juha.halonen@evl.fi 050 549 7024. Ei syyslomaviikolla.
Ikäihmisten syntymäpäivät, alueen yhteinen. su 9.10. klo 14 srk-keskus, Kärkkäinen, Vepsäläinen, Halonen.

Lapsille ja perheille
Lapsiparkki ma klo 9–12 Telkäntie 2 C kerhotila. Kysy vapaita paikkoja: Jaana 050 3018233, Elina 050 4079126
Päiväkerhot 3–5 vuotiaille ti ja to klo 9–11 Telkäntie 2 c kerhotilassa. Kysy vapaita kerhopaikkoja Jaana tai Elina.
Vauvakahvila ti klo 13–15. Telkäntie 2 c kerhotila.
Perhekerho ke klo 9–11 Telkäntie 2 c kerhotila.
Hukkaperän pyhis ke 12.10. klo 17.30–19. Hukkaperä 6 D kerhohuone. Punainen lanka – eskareiden ja koululaisten oma pyhis.
Kerho 1–3-luokkalaisille ma ja to klo 13–16. Telkäntie 2 C Koulupäivän jälkeen leikkiä, ulkoilua, läksyjen tekoa ym. kivaa. Sis. välipalan. 30€ / lukukausi. Mahtuu 12 lasta. Ilm. Jaana 050 301 8233 tai Elina 050 407 9126.
Toimintakerho 4–6-luokkalaisille ti klo 18 Telkäntie 2C, kerhotila. Leikitään, askarrellaan, kokataan, puuhataan kaikkea kivaa! Tied. 050 549 7021. Ei kerhoja syyslomaviikolla.

Nuorille ja aikuisille
Aamurukous ke klo 8 srk-keskus. Rukousta yhteisten asioiden puolesta.
Torstai-tapaaminen to 13.10. klo 13 srk-keskus. Tule tapaamaan toisia halssilalaisia. Keskustelua ja kahvia.

HUHTASUO

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 9.10. klo 10 kirkko. Seniorien kirkkopyhä.

Seniorien kirkkopyhä Huhtasuolla
Huhtasuon kirkossa sunnuntaina 9.10. klo 10 alkava messu on erityisesti seniorien kirkkopyhä. Messun toimittavat Päivi Kärkkäinen ja Petri Tiusanen. Messun jälkeen jutustelua ja kahvit.

Messu su 16.10. klo 10 kirkko, Siistonen, Keltakangas.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniapäivystys. Ma klo 13–14.30 ja ti 10–11.30. Muuna aikana elina.vepsalainen@evl.fi 050 549 7005. Ei päivystystä syyslomaviikolla.
Ruokailta ke 12.10. klo 17 kirkko. Hartaus ja hengellisiä lauluja. Ruokamaksu 1€/aikuinen ja 0,50€/lapsi

Lapsille ja perheille
Ekavauva-ryhmä ma klo 13.30–15.30. Vauvan toivotaan olevan alle 7 kk ryhmän alkaessa. Ilm. Seija 050 3235355.
Päiväkerhot ti klo 12.30–15.30. Kysy vapaita paikkoja 050 3235355.
Aikuisten käsityökerho ti klo 18-20. Tule tekemään omia tai ohjattuja kädentöitä.
Perhekahvila ke klo 9.30–11. Kahvilan jälkeen ilmainen puurolounas.
Aamupuuro ja kahvia perhekerholaisille ke 12.10. klo 11 kirkko.
Päiväkerho to klo 12.30–15.30. Kysy vapaita paikkoja 050 3235355.
Äitien hyvinvointi-ilta to 13.10. klo 17.30–19.30. Ilm. Seija 050 3235355.
Sählykerho 5–6-luokat ma 10.10. klo 18–19 kirkko.
Sählykerho 7–8-luokat ma 10.10. klo 19–20 kirkko.
Sählykerho 1–2-luokat ti 11.10. klo 16.30 kirkko.
Sählykerho 3–4-luokat ti 11.10. klo 17.30–18.30 kirkko.
Tyttöjen liikuntakerho ti 11.10. klo 18.30–19.30 kirkko.
Ei kerhoja syyslomaviikolla.

Nuorille ja aikuisille
Isos-, jatkoisos-, avustajakoulutus ke klo 17.30 kirkko.
Nuorten ilta ke klo 18.45–20.30 kirkko.
Naisten kuntojumppa to klo 18 kirkko.
Israel tänään ke 19.10. klo 18 kirkko. Karmel-yhdistyksen tilaisuus, ex-suurlähettiläs Josef Haseen, Juhani Peltonen, Tervonen.

KELJONKANGAS

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Huoltamomessu su 9.10. klo 16 Neulaskoti, Jurva, Tahkola, Juho Hintikka.
Toivon torstai to 13.10. klo 18.30 Neulaskoti. *Päästä meidät pahasta,* Jari Nordman, musiikki: Viisi kieltä.
Messu su 16.10. klo 16 Neulaskoti, Väätäinen, Valtasaari.
Syntymäpäiväjuhlat varttuneille (70, 75, 80, 85, ja yli 90-vuotiaille) Säynätsalon srk-koti klo 13. Ilm. 0503409899.

Lapsille ja perheille
Perhekerho pe klo 9.30 Neulaskoti.
Vauvaryhmä ti 11.10. klo 9.30 Neulaskoti.
Taaperokerho ke 12.10. klo 9.30 Neulaskoti. Alle 2-v. lapset vanhemman kanssa. Tied. 050 5863056.
Kerhot syyslomalla viikolla 42.

Apua ja tukea
Diakonian vastaanotto tiklo 9–11 ajanvaraus elina.fuchs@evl.fi 0505497015
Neulaskodin ruokailu ti klo 12–13.
Neulaskodin olohuone ke klo 13–14.

KELTINMÄKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Rukoushetki pe 7.10. klo 8.30 kirkko.
Birgitan päivät pe 7.10. klo 18 kirkko.

Reetta Meriläinen ja Arja Koriseva Birgitan päivillä
Keltimäen kirkossa on perjantaina 7.10. klo 18 naisvaikuttamisen päivä, johon miehetkin ovat tervetulleita. Tilaisuudessa kuullaan Helsingin Sanomien päätoimittaja emerita Reetta Meriläistä ja laulaja Arja Korisevaa. Kolehti Naisten pankille. Kahvit.

Messu su 9.10. klo 10 kirkko, Senegalista Teija ja Raimo Laine, Vilkko, Pitkänen, Lintunen. Harjun Laulu, joht. Chikako Ishiyama. Uutispuuroa, kahvit ja kuulumisia Senegalista. Pyhäkoulu.
Aamurukous ti klo 8–8.30 kirkko. Rukoillaan omien ja yhteisten asioiden puolesta.
Hiljainen aamurukous to klo 8–8.30 kirkko. Luetaan viikon raamatunkohdat.
Messu su 16.10. klo 10 kirkko, Pitkänen, Salminen, Lintunen. Kahvit. Pyhäkoulu.

Apua ja tukea tarvitseville
Ruokapankkisetelipäivystys to klo 12–13 kirkko. Voit tulla uusimaan ruokapankkiseteliäsi koko alueseurakunnan alueelta ilman ajanvarausta. Muut ajat diakoniatyöntekijälle ajanvarauksella. Tied. Häyrinen 050 549 7008, Laitinen 050 549 7008, Leppäpuisto 050 549 7008, Rantanen 050 549 7032.

Lapsille ja perheille
Kerhot syyslomalla viikolla 42.
Pyhäkoulu su klo 10 kirkko.
Taaperoryhmä ma 10.10. klo 14.30 kirkko. 1–2 v. taaperoille vanhemman kanssa. Tied. 050 4088852.
Perheolkkari ke 12.10. klo 9 kirkko.
Perheolkkarin kirkkohetki ke 12.10. klo 9.15 kirkko, Vilkko, Lintunen.
Kypärämäen perheolkkari to 13.10. klo 9 Erämiehenkatu 6.
Perheolkkarin kirkkohetki to 13.10. klo 9.15 Erämiehenk. 6, Vilkko, Lintunen.

Nuorille ja aikuisille
Kuohun päiväpiiri ma 10.10. klo 12 Kuohun kylätalo. Runo-ja lauluesitys *Tuu tuu tupakkirulla*.
Elämää Senegalissa ma 10.10. klo 18 kirkko, Teija ja Raimo Laine.

Elämää Senegalissa Laineiden silmin
Nimikkolähetit Teija ja Raimo Laine kertovat *Raamatun* kääntämisestä sereren kielelle, kristittyjen ja muslimien kohtaamisesta sekä seurakunnan elämästä Afrikan auringon alla. Tilaisuus on Keltinmäen kirkossa maanantaina 10.10. klo 18.

Saihokadun olohuone ti 11.10. klo 11–12 Saihokatu 4, Kypärämäki, Ainoleena Laitinen. *Kansainvälinen tyttöjen päivä.*
Saihokadun lounas ti klo 12–13 Saihokatu 4, Kypärämäki. Hyvää kotiruokaa. Pääruoka, salaatti, jälkiruoka/kahvit yht. 4€. Lapset alle kouluiän 1€.
Miesten ilta ti klo 19 kirkko.
Keltinmäen olohuoneen avoimet ovet ke 12.10. klo 13–15 kirkko. Seurustelua ja kahvit. Vapaaeht. kahvimaksu 1€. Ei ohjattua toimintaa.
Seurakuntakuoro to 13.10. klo 18 Keltinmäen kirkko. Tied. 050 521 5414.
Taka-Keljon lähetysilta to 13.10. klo 18.30 Koskisilla, Ronsuntaipaleentie 547, Eivor Pitkänen. Sanaa, laulua ja lähetystä.
Lähetyspiiri ma 17.10. klo 18 kirkko.
Saihokadun olohuone ti 18.10. klo 11–12 Saihokatu 4, Kypärämäki, Ainoleena Laitinen. *Lutherin mietteitä.*
Vesangan–Ruokkeen hengellinen iltapäivä ti 18.10. klo 12–14 Peräläntie 176, Diakoni Jukka Rantanen. *Hengellisen elämän voimavarat.*
Seurakuntakuoro ti 18.10. klo 18 Keltinmäen kirkko. Tied. 050 521 5414
Keltinmäen olohuone ke 19.10. klo 13–15 kirkko. Ohjelmallinen olohuonehetki. *Anteeksiannosta.* Vapaaeht. kahvimaksu 1€. Pastori Jorma Vilkko.

KESKUSTA

Kaupunginkirkko avoinna
ke–pe klo 11–14.

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Hiljaisuuden hetki 7.10. pe klo 12–14, Kaupunginkirkko. Pappi paikalla klo 13–14.
Messu su 9.10. klo 10, Kaupunginkirkko, Wuolio, Niiles-Hautanen, Seppo Sipilä Pipliaseura, Björninen.

Ekumeeninen kirkkopyhä ja kirkkokahvit
Pipliaseuran käännöstyön johtaja saarnaa Kaupunginkirkon messussa 9.10. Messu alkaa klo 10. Messun jälkeen on ekumeeninen kirkkopyhä ja kahvit Vanhassa pappilassa.

Nuorten messu ke 12.10. klo 18, Kaupunginkirkko.
Viikkomessu to 13.10. klo 13, Kaupunginkirkko.
Hiljaisuuden hetki pe 14.10. klo 12–14 Kaupunginkirkko, pappi paikalla klo 13–14.
Messu su 16.10. klo 10, Kaupunginkirkko, Watia, Mannström, Vuorenoja.
Viikkomessu to 20.10. klo 13, Kaupunginkirkko.

Hiljaisuuden hetki pe 21.10. klo 12–14 Kaupunginkirkko, pappi paikalla klo 13–14.

Musiikkitapahtumat
Laulurinki ti klo 13 Vanha pappila.
Lauluyhtye Hyvät Jyvät ti 11.10. klo 19 Vanha pappila.
Virsi- ja lauluhetki ke klo 12 Kaupunginkirkko.

Apua ja tukea tarvitseville
Päivystys ma, ke ja to klo 9–11 Vapaudenkatu 60. Lea Pietiläinen 050 549 7027, Eevi-Riitta Kukkonen 050 340 0665, Auni Pelkonen 050 549 7001 tai Elina Lintulahti 050 549 7006.

Lapsille ja perheille
Perhekahvila ti klo 13–15 Yliopistonkatu 28 B.
Perhekerho to klo 9.30–11.30 Yliopistonkatu 28 B.
Perhepyhäkoulu su 9.10. klo 16 Vanha pappila.
Perhekerhon kirkkohetki to 13.10. klo 9.30–11.30 Kaupunginkirkko. Kirkkotilaan tutustumista lasten ehdoilla ja pieni yhteinen kirkkohetki.
Yöseikkailu ma–ti 17.–18.10. klo 16 Yliopistonk. 26 B. Ruoka Rax Buffetissa, mysteerin selvittäminen Pappilassa ja yö nuorten tilalla leffan kera. Hinta 5 €. 5–6- luokkalaisille. Ilm. netissä.

Nuorille ja aikuisille
Nuorten Raamis ke klo 17 Yliopistonkatu 26 B.
Nuortenilta ke klo 18.30 Yliopistonkatu 26 B.

Café Taukopaikka menee metsään
Nuorten aikuisten kahvila lähtee metsään torstaina 20.10. Lähtö klo 18 Yliopistonkatu 26 B.stä. Sateen sattuessa ollaan sisätiloissa. Tied. 050 549 7006 elina.lintulahti@evl.fi.

Virtailta/Nightbreak to 13.10. klo 18 Yliopistonkatu 26 B. *Ilosanoma ilmoille, kokemuksia arjen evankelioinnista ja kohtaamisista*, Teija ja Raimo Laine Senegalista. *Spread the good news – experiences about evangelizing*, missionaries Teija & Raimo Laine from Senegal visiting.
Osallisuuden Puuhapaja ti 11.10. klo 13 Vanha pappila. Käsitöitä, askartelua ja yhdessäoloa seniorinaisille.
Raamattupiiri kaikenikäisille ti klo 10 Vanha pappila.
Eläkeläisten piiri ke klo 14. Viitakoti (paritt. viikot)
Lähetyspiiri ke 12.10. klo 10–11.30 Vanha pappila.
Leskien klubi vierailu Säynätsalon kirkkoon to 13.10. klo 10. Kokoontuminen Vanhan pappilan eteen klo 9. Bussi no 16 lähtee klo 9.15. Kirkkoesittely ja kahvit srk-kodilla. Paluu noin klo 12.40.
Keljon Avoin päiväkahvila ja käsityöpiiri to 13.10. klo 15–17 Keljonkatu 26, B-talo 1. krs, Muistipäiväkeskuksen tilat. Hartaus, päiväkahvit, käsitöitä ja keskustelua: *Usko, toivo ja ilo*, Eevi-Riitta Kukkonen.
Seniorikammari ma 17.10. klo 14-16 Vanha pappila *Anteeksi antaminen voimavarana*, Eevi-Riitta Kukkonen.
Varttuneiden ja eläkeläisten piiri ke klo 13. Puistotori 4.
Osallisuuden kahvihuone ti 18.10. klo 14–16 Vanha pappila. *Ikääntyvän kauneudenhoito.*
Keljon Avoin päiväkahvila ja käsityöpiiri to 20.10. klo 15 Keljonkatu 26, B-talon 1. krs, Muistipäiväkeskus. Hartaus, kahvit, käsitöitä ja keskustelua: *Uuden ihmisen ja asian kohtaaminen*, Eevi-Riitta Kukkonen.
Kylän kammari to klo 14 Vanha pappila (parilliset viikot).

KORPILAHTI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu Su 9.10. klo 10. Koivisto, Sievänen.
Hartaus ke 12.10. klo 13 vanhainkoti Iltatähti, Koivisto.
Messu su 16.10. klo 10, Haapakangas, Laiho.
Muuramen hartaus to 20.10. klo 13.15 Muuramen sairaalan vuodeosasto, Haapakangas.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakonissan vastaanotolle ajanvaraus kirsi.lepoaho@evl.fi 050 557 9003.

Lapsille ja perheille
Ei kerhoja syyslomaviikolla.
Taaperoryhmä ma 10.10. klo 9.30.

Ilta Jari Sinkkosen seurassa Korpilahdella
Isä, tietokirjailija ja lastenpsykiatri Jari Sinkkonen puhuu vanhemmuuden antoisasta pestistä Korpilahden seurakuntatalolla tiistaina 11.10. klo 18. Kahvi klo 17.30.

Pohjoisten kylien perhekerho ke 12.10. klo 9–11. Oman kylän perheiden kohtaamispaikka.
Iltaperhekerho ke 12.10. klo 18.
Perhekerho to 13.10. klo 9.30

Nuorille ja aikuisille
Aamupysäkki pe 7.10. klo 9, Lepoaho, Koivisto.
Pastorin pysäkki ma 10.10. klo 11 Putkilahden kyläkauppa, Koivisto.
Pastorin pysäkki ti 11.10. klo11. Saakosken Koskibaari, Koivisto.
Väentupa ti 11.10. klo 11.
Seurakuntapiiri ti 11.10. klo12. Väentupa, Haapakangas.
Kirkkokuoro to 13.10. klo 17.45, tied. Laiho 050 557 9004.
Väentupa ti 18.10. klo 11.
Miestenilta ke 19.10. klo18. Pekka Rantanen, Koivisto.

KORTEPOHJA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Senegalilainen messu su 9.10. klo 16 srk-keskus, Uutispuuroa ja kahvit.

Mami Wata ja Laineet senegalilaisessa messussa
Senegalilainen messu on Kortepohjan seurakuntakeskuksessa sunnuntaina 9.10. klo 16. Menossa mukana Senegalin Teija ja Raimo Laine sekä Petri Lintunen, Heli Nieminen, Seurakuntakuoro, rumpuryhmä, Jarmo Hovi, Mami Wata, Mariana Siljamäki. Uutispuuroa ja kirkkokahvit.

Ei messua Kortepohjassa su 16.10. klo 16. Messu Taulumäen kirkossa klo 18.
Hiljentymisryhmä perjantain puolipäivä pe 21.10. klo 13 srk-keskus. Hiljentymistä seuraavan sunnuntain tekstien äärellä arkiretriitin hengessä. Huom. uusi alkamisaika klo 13. Oma *Raamattu* ja muistiinpanovälineet. Tied. Eivor Pitkänen 050 5900 265.

Apua ja tukea tarvitseville
Ruokapankkisetelipäivystys to klo 9–10 srk-keskus. Voit tulla uusimaan ruokapankkiseteliäsi koko alueseurakunnan alueelta ilman ajanvarausta. Muut ajat diakoniatyöntekijälle vain ajanvarauksella. Tied. Häyrinen 050 549 7008, Laitinen 050 549 7008, Leppäpuisto 050 549 7008, Rantanen 050 549 7032.
Torstaikahvila to klo 12 srk-keskus. Kohtaamispaikka kahvi/tee/mehu + voileipä/ makea leipä, ei maksua. Toimii vapaaehtoisvoimin, tule mukaan palvelemaan.

Lapsille ja perheille
Kerhot syyslomalla vko:lla 42.
Perheolkkari ke 12.10. klo 9 srk-keskus.

Nuorille ja aikuisille
Lähetyspiiri ti 11.10. klo 10 srk-keskus. *Elämää Senegalissa* – nimikkolähetin kertomaa seurakunnan elämästä Afrikan auringon alla, Teija ja Raimo Laine.
Tiistaitapaaminen ti 11.10. klo 13 srk-keskus. Laulamme yhdessä, Osmo Logrenin johdolla.
Seurakuntakuoro to 13.10. klo 18 Keltinmäen kirkko. Tied. 050 521 5414
Yhteislauluhetki ti 18.10. klo 14.45-15.45 srk-keskus. Ainoleena Laitinen. Lauletaan hengellisiä lauluja.
Seurakuntakuoro ti 18.10. klo 18 Keltinmäen kirkko. Tied. 050 521 5414.

KUOKKALA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 9.10. klo 11 kirkko, Palola, Tuominen, Väisänen, Grönholm, Gospelryhmä. Pyhäkoulu. Lounas 4/2 e.
Hiljaisuuden ilta ke klo 18 kirkko. Arkiretriitti ja iltahartaus.
Messu su 16.10. klo 11 kirkko, piispa Simo Peura, Bucht, Väisänen, Korhonen. Reumayhdistyksen kirkkopyhä. Kirkkokahvit.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniatoimisto, kirkko, alakerta. Ruokapankkisetelit ilman ajanvarausta tiistaisin klo 9–10. Muissa asioissa ajanvaraus diakoniatyöntekijälle: 050 5497007 marjo.ronkainen@evl.fi tai 050 5497034 paivi.heikkila@evl.fi.

Lapsille ja perheille
Lapsen kaa -leiri 29.–30.10. Vesalassa. Äiti, isä, kummi tai isovanhempi: tule viettämään yhteistä aikaa lapsen kanssa. Leirimaksut: 25€ aikuinen, 15 € lapsi 4–17v., alle 4v. ilmaiseksi. Leirille meno ja paluu omin kyydein. Leirihakemukset 16.10. mennessä osoitteessa jyvaskylanseurakunta.fi. Tied. 050 5497034 Päivi Heikkilä tai 050 3409887 Tiina Korhonen.
Muskarit. Tied. Terhi Hassinen 050 340 9893.
Perhekerho ma 10.10. klo 9.30–11.15 kirkko.
Café Kide avoin olohuone ke 12.10. klo 9–11 kirkko.
Iskän kaa -ilta ke 12.10. klo 18–20 kirkko.
Vauvaperhepesä to 13.10. klo 13–14.30 kirkko.
Syyslomaviikolla 42 ei kerhoja.

Nuorille ja aikuisille
Iltakahvila pe 7.10. klo 17–22 Polttolinja 37. Kaikille avoin nuorten olo- ja peli-ilta. Myynnissä pikkupurtavaa ja kahvia lähetystyön hyväksi.
Nuortenilta ke 12.10. klo 19–21 Polttolinja 37.
Ikäihmisten syntymäpäiväjuhla to 17.11. klo 13–15 kirkolla. Kutsumme syntymäpäiväjuhlaan heinä-joulukuun aikana 70, 75, 80, 85, 90 ja sitä enemmän täyttäviä. Mukaan voi kutsua myös yhden läheisen. Juhlaan ilm. tarjoilun vuoksi 10.11. mennessä 050 5497034 Päivi Heikkilä tai 050 5497007 Marjo Ronkainen.
Kuokkalan seurakuntaretki 2.11. Jämsään. Lähtö klo 9 kirkko (Syöttäjänkatu 4). Jämsän kirkko ja kirkkomuseo, huopatehtaan tehtaanmyymälä, lounas Ruotsulan Hovissa ja kahvit Witikkalan kartanossa. Paluu n. klo 16. Hinta 30 e. Tied. ja ilm. 26.10. mennessä 050 549 7007 Marjo tai 050 549 7034 Päivi.
Raamattupiiri ma klo 19 kirkko.
Elämässä eteenpäin -ryhmä ke 12.10. klo 13 kirkko, alakerta.
Rukouspiiri ke 12.10. klo 19 Polttolinja 29.
Torstaitapaaminen, eläkeläisten kerho to 13.10. klo 13 kirkko, yläkerta.
Kuokkamiehet ti 18.10. klo 18 kirkko.
Lähetyksen olohuone ke 19.10. klo 13 kirkko, alakerta.

LOHIKOSKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 9.10. klo 12 Lahjaharjun kappeli, Mannström, Valtasaari.
Messu su 16.10. klo 12 Lahjaharjun kappeli, Niiles-Hautanen, Vuorenoja.

Apua ja tukea tarvitseville
Päivystys ma, ke ja to klo 9–11 Vapaudenkatu 60. Lea Pietiläinen 050 549 7027, Eevi-Riitta Kukkonen 050 340 0665, Auni Pelkonen 050 549 7001 tai Elina Lintulahti 050 549 7006.

Lapsille ja perheille
Perhekerhon kirkkohetki ke 12.10. klo 9.30–11.30 Lahjaharjun kappeli. Kirkkotilaan tutustumista lasten ehdoilla ja pieni yhteinen kirkkohetki. Kirkkokahvit ja -mehut
Nuorille ja aikuisille
Olohuone ti klo 9–11 Lahjaharjun kappeli.
Miesten Raamattupiiri ti klo 18 Lahjaharjun kappeli. (ei vko 42 ja vko 49) Tied. Martti Mononen 014 620856 martti.mononen@saunalahti.fi

PALOKKA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Käsityömessu su 9.10. klo 10 kirkko.

Käsityömessussa mukana Unicef-vapaaehtoisia
Palokan kirkon messu 9.10. on käsityömessu. Lähetyssunnuntain messun toimittavat Niina Kari, Heli Pääkkönen ja Hannu Tenkanen. Mukana on Unicefin Jyväskylän vapaaehtoisryhmän jäseniä. Pyhäkoulu ja kirkkokahvit

Rukousmessu su 9.10. klo 17 kirkko, Hautalahti. Ehtoollinen, rukousta, laulua ja yhdessäoloa.
Raamattuilta: *Ajan ilmiöt* ti 11.10. klo 18 kirkko. Lasse Pesu, Aino Viitanen, Hautalahti, musiikki Kyösti Kytöjoki, Andras Szabo. Aluksi teetarjoilu. Järj. Palokan alueseurakunta yhteistyössä Suomen Raamattuopiston kanssa.
Majataloilta ke 12.10. klo 18 kirkko, TV 7:n vetäjäpariskunta Martti ja Mirja Ojares, Sulkala. Majataloillassa on hyvä huokaista arjen keskellä. Musiikkia, rentoa yhdessäoloa, hyviä sanoja uskosta ja elämästä, esirukouspalvelu, lapsille omaa ohjelmaa. Kahvi-/teetarjoilu.
Messu su 16.10. klo 10 kirkko, Sulkala, Hautalahti, Partanen, kirkkokuoro. Pyhäkoulu. Kirkkokahvit.

Musiikkitapahtumat
Palokan kirkkokuoro to 13.10. klo 17.30 kirkko. Tied. liisa.partanen@evl.fi 050 358 1860.
Kalle Kinnusen juhlakonsertti *Ja kiitospa vihdoin viimeinen* su 16.10. klo 16 kirkko, Partanen, urut, Hautalahti, puhe. Ohjelma 15 €, sis. kakkukahvit. Tuotto Palokan alueseurakunnan Apua arkeen -toimintaan.

Apua ja tukea tarvitseville
Aamupalapysäkki ke 12.10. klo 9-11 kirkon takkatupa. Aamupala toisten seurassa, aamuhartaus noin klo 9.30. Tervetuloa kaikenikäiset.
Apua arkeen -toiminta. Tarvitsetko apua esim. lastenhoidossa, kotitöissä, kuuntelijaa, puhekaveria, ota yhteyttä Sari Eräjärvi 040 500 7820 tai Pirjo Johansson 040 535 2276. Sähköpostiosoitteet etunimi.sukunimi@evl.fi.
Diakonian päivystys ke 9–11 ja to 12–14 tai sopimuksen mukaan. Elina Romar 040 560 9910 ja Päivi Itkonen 040 709 0142. Kotikäyntejä pyynnöstä.
Aamupalapysäkki ke klo 9–11 kirkko.

Lapsille ja perheille
Syyslomaviikolla (17.–21.10.) ei ole päiväkerhoja eikä pysäkkejä.
Perhepysäkit. Avoimia, lasten ja aikuisten kohtaamispaikkoja, joihin ei tarvitse ilmoittautua. Pientä tarjoilua (vapaaehtoinen maksu), voitte tuoda myös omia eväitä. Lisätietoja Marja-Terttu Kivelä 040 560 9908.
Taaperopysäkki ti 11.10. klo 9.30 kirkko. Perheille, joissa on n. alle 2-vuotias lapsi.
Kirkon perhepysäkki ke 12.10. klo 9 kirkko.
Kirrin perhepysäkki to 13.10. klo 9 Kirri, Kirrinpelto 1.
Päiväkerhot 3–6-vuotiaille. Ryhmissä hajapaikkoja. Tied. Marja-Terttu Kivelä 040 560 9908.
Vauvapysäkki ma 10.10. klo 13 kirkko. Ens. lapsensa saaneille perheille.
Muskarit. Ryhmissä hajapaikkoja. Tied. Jenni Jurva 050 340 9898 ja Miia Syrjä 050 571 5155.
Kaiken kansan kirkkohetki ke 12.10. klo 9.30 kirkko. Pieni jumalanpalvelus, joka sopii kaikenikäisille. Mannilan pysäkkiläiset ovat tervetulleita sekä kirkkohetkeen että jatkamaan yhdessäoloa kirkon alakertaan!
Nelivuotissynttärit kirkolla 13.10. klo 18 tänä vuonna 4 vuotta täyttäville palokkalaisille lapsille perheineen. Ilm. 7.10. mennessä Marja-Terttu Kivelä 040 560 9908 puhelimitse, ei tekstarilla.
Kouluikäisten toiminta tiedot netissä www.jyvaskylanseurakunnannuoret.fi/kouluikaiset
Palloilukerhossa, askartelukerhossa ja tyttökerhossa on tilaa. Ei kerhoja syyslomalla.
Perhesählyyn voi osallistua huoltajan kanssa lauantaisin klo 17–18.30, paitsi 8.10., 12.11., 24.12., 31.12.
Vapaista kerhopaikoista ja muusta kouluikäisten toiminnasta voit kysellä Minna Junttilalta, 040 7739 851

Nuorille ja aikuisille
Nuorisotyö Tiedot www.jyvaskylanseurakunnannuoret.fi tai Paula Raatikainen 040 5609909.
Mannilan nuortenilta pe 7.10. klo 18 Mankolantie 3.
Yöleiri kirkolla 20.–21.10. yläkouluikäisille ja sitä vanhemmille nuorille. Mukavaa yhdessäoloa ja rentoa fiilistä. Ilm. Paulalle viimeistään 12.10. Leirin hinta 10€.
Raamattu-ja keskustelupiiri ti 11.10. klo 13–14.30 kirkko. Oma *Raamattu* mukaan.
Lähimmäisen Kahvitupa to 13.10. klo 12 kirkko. Ohjelmahetki klo 13, Sulkala.
Lyydiat-kutojaryhmä kirkon väestönsuoja. Mattoja, poppanoita yms. Myyntitulot lähetyksen ja diakoniatyön tarpeisiin. Tied. paivi.itkonen@evl.fi 040 7090 142.

Miesten ilta varuskunnan auditoriossa
Miesten ilta on Tikkakoskella keskiviikkona 12.10. klo 17.30. Illassa on mukana kenttärovasti Kari Mannermaa ja omia pappeja. Munkkikahvit Sotilaskodissa.

Syntymäpäiväjuhla pe 18.11. klo 13–15 kirkko. Kuluvan vuoden aikana 70, 75, 80, 85,90 ja siitä eteenpäin vuosia täyttäneille palokkalaisille. Tarjoilun takia ilm. pe 11.11. mennessä Elina Romar 040 560 9910.

SÄYNÄTSALO

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 9.10. klo 10 kirkko, Jurva, Tahkola. Kirkkokahvit.
Messu su 16.10. klo 10 kirkko, Uskonpuhdistuksen muistopäivä. Sleyn kirkkopyhä. Saarna Erkki Helle, Väätäinen, Valtasaari. Kirkkokahvit.
Hartaushetki ti 18.10. klo 12.30 Säynätsalon päiväkeskus.
Syntymäpäiväjuhlat varttuneille (70, 75, 80, 85, ja yli 90-vuotiaille) srk-koti klo 13. Ilm. 0503409899.

Musiikkitapahtumat
Lapsikuoro ke 12.10. klo 17 srk-koti. Tervetuloa lukutaitoiset lapset. Tied. Kanttori Pertti Tahkola 040 6842050
Neulaset-kuoro ke 12.10. klo 18 srk-koti. Säynätsalon kirkon 90-v juhlakuoro. I. Hannikaisen kantaatti. Tied ja ilm. P.Tahkola 040 6842050

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniapäivystys ti 11.10. ja to 13.10. klo 9 srk-koti. Mieltä painavat asiat, hengelliset asiat ja taloudellinen hätä. Ei päivystystä 17.–21.10.

Lapsille ja perheille
Kerhot syyslomalla viikolla 42.
Perheolkkari ma 10.10. klo 17.30–19.30 srk-koti.
Perhekerho to 13.10. klo 9.30 srk-koti.
Pyhäkoulu to 13.10. klo 17.30 srk-koti.

Nuorille ja aikuisille
Kirkkokahvit su klo 11.15 srk-koti.
Miestenpiiri su 9.10. klo 18 srk-koti. Teetarjoilua.
Olohuone ke 12.10. klo 13 srk-koti. Anna-Liisa Markkunen.
Naisten solu ti 18.10. klo 18 srk-koti.
Naistensolu ti klo 18 srk-koti, parilliset viikot.

TIKKAKOSKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 9.10. klo 10, saarna nimikkolähetti Mikko Pyhtilä, Vallipuro, Luiro, Tikkakoksen ry:n kuoro. Sadonkorjuun kiitos- ja lähetyspyhä.
Myyjäiset ja uutispuuro lähetykselle su 9.10. messun jälkeen. Myyjäistavaraa voi tuoda kirkolle aikaisemmin tai sunnuntaina ennen messua.
Messu su 16.10. klo 10, Vallipuro, Tenkanen.
Sanan ja rukouksen ilta su 16.10. klo 18 kirkko. *Sanasta Hyvä Elämä*, Seija Rautiainen.

Afrikkalainen gospelmessu ja Simojoen konsertti
Afrikkalainen gospelmessu on Tikkakosken kirkossa sunnuntaina 23.10. klo 11. Säestys ja esilaulu Pekka Simojoki. Lähetyskahvien jälkeen on Simojoen konsertti kirkossa.

Musiikkitapahtumat
Lapsikuoro ke 12.10. klo 14 Luonetjärven koulu.
Candela-kuoro to klo 17.30 kirkko.
Gospel-konsertti su 23.10. klo 12.15 kirkko. Pekka Simojoki.

Apua ja tukea tarvitseville
Yhteydenotot/ajanvaraus diakoniatyöntekijälle. marja-liisa.jaakonaho@evl.fi 040 560 9916.
Ruokajakelu to klo 10.30. Lahjoitusruokaa tarvitseville.
MieliMaasta vertaisryhmä ti 11.10. klo 18 pappila. Ryhmä masentuneille ja heidän omaisilleen. Paula Rinne 0408244561, paurinne77@gmail.com

Lapsille ja perheille
Perhekerho/ Turinatupa lapsille ja hoitajille. Puuhastelua ja kahvit ja mehut. Ei tarvitse ilmoittautua.
Lasten lähetystapahtuma pe 7.10. klo 9.30 kirkko. Mikko Pyhtilä. Tarjolla mehut ja kahvit.
Perhekerho ma 10.10. klo 13 kirkko.
Perhekerho ti 11.10. klo 9.30 kirkko.
Perhekerho ti 11.10. klo 9.30 Puuppolan kerhotila, Takalantie 2.
Vauvakerho to 13.10. klo 9.30 Puuppolan kerhotila, Takalantie 2. (ensimmäisen lapsensa saaneille perheille) Ei kerhoja syyslomalla.

Nuorille ja aikuisille
Iltapäiväkahvit nimikkolähetti Mikko Pyhtilän seurassa pe 7.10. klo 14 kirkko. Kuulumisia Tansaniasta.
Myyjäiset ja uutispuuro su 9.10. klo 11.30 kirkko. Tuotto lähetykselle..
Työtupa ti klo 12 kirkko. Leivotaan ja tehdään käsitöitä lähetyksen ja diakonian hyväksi.
Miestenpiiri ti klo 13 pappila. Keskustelua miesten kesken maan ja taivaan väliltä. Päiväkahvit työtuvalla klo 14.
Lukupiiri ke 12.10. klo 13 pappila. Kirjallisuudesta kiinnostuneille.
Vanhemman väen syntymäpäivät ke 12.10. klo 13 kirkko. Kutsutaan 70-, 75-, 80-, 85-, 90-vuotiaat ja sitä vanhemmat.
Miesten ilta ke 12.10. klo 17.30. varuskunnan auditoriossa. Kenttärovasti Kari Mannermaa ja omia pappeja, munkkikahvit Sotilaskodissa.
Torstaiaamun hartaus ja aamupala to klo 10 kirkko. Ruokajakelu klo 10.30.
Raamatturyhmä to 13.10. klo 17.30 kirkon nuorisotila.
Nuortenilta to 13.10. klo 19 kirkon nuorisotilat.
Päiväpiiri Jylhänperällä pe 14.10. klo 12.30 Tikkakosken Rauhanyhdistyksen talo.
Päiväpiiri ke 19.10. klo 13 pappila. Päivähartaus ja keskustelua. Kahvit. Parilliset viikot.
Naisten ilta pe 21.10. klo 18 pappila. Tulevan sunnuntain jumalapalveluksen teemat. Iltatee, rukousta, virrenveisuuta, pohdintaa. Yhteyttä naisten kesken. Tied. inkeri.tuunanen@kolumbus.fi.

VAAJAKOSKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Vanhusten viikon messu ja kirkkokahvit pe 7.10. klo 12 kirkko, Kauppinen, Salmela, Liimatainen, Reingoldt.
Messu su 9.10. klo 10 kirkko, Rossi, Salmela, Liimatainen, Gospelkuoro Ihanaiset, bändi.
Tölskän srk-ilta Kerttu ja Heimo Savela ke 12.10. klo 18.30 Mutkatie 14.
Miesten päiväraamattupiiri to 13.10. klo 12 kirkko.
Messu su 16.10. klo 10 Vaajakosken kirkko, Huttunen, Salmela, Reingoldt.
Raamattuopetusilta ti 18.10. klo 18 kirkko. *Jumala auttaa!* Luentosarja *Vanhan testamentin* profeetoista. Kari Valkonen, musiikki Saara Mörsky. Kahvi klo 18, luento klo 18.30.
Miesten raamattupiiri to 20.10. klo 18.30 kirkko.

Musiikkitapahtumat
Musiikkiryhmät Vaajakosken kirkolla.
Seniorikuoro ke klo 12, kirkko. Tervetuloa uudet ja jo aiemmin mukana olleet laulajat! Tied. 050 3800 608.
Majakka-kuoro ke klo 18.15, kirkko. Suomenkielistä gospelmusiikkia. Etsimme uusia laulajia. Ilm. koelauluun ja haastatteluun 050 3800608.
Gsus-lauluryhmä ke klo 16.30, kirkko. Nuorten naisten lauluryhmä.
Gospelkuoro Ihanaiset to klo 17.30, kirkko. Amer. negrospirituaaleja. Työikäisille naisille. Lastenhoito tarvittaessa. Uusia laulajia haastattelun ja koelaulun kautta, maria.salmela@evl.fi 050 3800608.
Kirkkokuoro to klo 18, kirkko. Tied. Tiusanen 050 535 2534.

Apua ja tukea tarvitseville
Päivystykset Vaajakosken kirkko ja Jyskän srk-koti ajanvarauksella diakoniatyöntekijöiden kautta marja-leena.liimatainen@evl.fi040 560 9926, ja tero.reingoldt@evl.fi 040 560 9927.
Jyskän aamupuuro *porinat* ke klo 8.30 Jyskän seurakuntakoti. Kaikille avoin aamupala ja -hetki.

Lapsille ja perheille
Perhekerho pe 7.10. klo 9 Kaunisharjun kerhotila. Perheiden aamupäivä.
Pyhäkoulu, su 9.10. ja 16.10. klo 14 Mutkatie 14. Tervetuloa 3 v täyttäneet.
Iltaperhekerho ti 11.10. klo 17.30 kirkko.
Perheiden aamu to 13.10. klo 9 Jyskän seurakuntakoti.
Lasten kirkkohetki to 13.10. klo 10.30 Jyskän seurakuntakoti .
Perhekerho ti 18.10. klo 9 kirkko. Perheiden yhteinen aamupäivä
Jyskän perhepysäkki ti 18.10. klo 9 Jyskän seurakuntakoti. Perheiden yhteinen aamuhetki.
Iltaperhekerho ti 18.10. klo 17.30 kirkko.
Muskari. Tied. Terhi Hassinen, 050 340 9893. Muskareissa tilaa.
Leivontailta kummilapsen kanssa to 20.10. klo 18.30 Jyskän srk-koti. Kokkikerho kummille ja noin 5–10-v kummilapsille. Mukavaa yhdessäoloa ja leipomista. Ilm. Outi Syrjälahti 040 591 2033 outi.syrjalahti@gmail.com.
Alakoululaisten avoimet ovet ke 12.10. klo 13–15 kirkko, nuorisotilat. Läksyjen tekoa, pelailua ja oleskelua.

Nuorille ja aikuisille
Perjantaikahvila pe 7.10. ja 21.10. klo 17 kirkon nuotiosotilat.
Hengari nuortenilta ke 19.10. klo 18 kirkko, nuorisotilat.
Lähetyspiiri ti 11.10. klo 13 kirkko.
Keskiviikkokerho ke 12.10. klo 13 Jyskän seurakuntakoti.
Keskiviikkokerho ke 19.10. klo 13 kirkko.

Tule tekemään Suutari Marttia jouluksi
Vaajakosken kirkossa nähdään perinteinen Suutari Martti -joulunäytelmä. Uudet ja vanhat tekijät ovat tervetulleita. Ota yhteyttä: arto.kauppinen@evl.fi, 040 560 9920 tai mika.lahtinen@sana.fi 040 557 5535.

Yhteiset

Aikuistyö
Vesalan veljespiiri ma 17.10. klo 18 Vesalan leirikeskuksessa.

Aseman Pysäkki
Hannikaisenkatu 27–29. Tied. 050 360 3484, antti.laitinen@evl.fi.
Avoinna ma, ti ja to klo 11–15.
Ryhmätoiminnot:
Tietovisa ma klo 13.30
Lenkkiryhmä to klo 12.
Viikkomessu to klo 13 Kaupunginkirkko.
Papintunti to klo 14.
Rukouspiiri to klo 11.30.
Virsi- ja laulutunti ma 17.10. klo 12.
Askartelutuokio ti 18.10. klo 11.30
Kaverikoira Roope paikalla ti 11.10. klo 14–15

Huoltamo
Huoltamomessu su 9.10 klo 16 Neulaskodissa Keljonkankaalla, Pihkatie 4, saarna Juho Hintikka.

Kansainvälinen työ
Raamatun käännösseminaari la 8.10. klo 10–15.45 Jyväskylän ortodoksikirkolla. Pipiliaseuran käännöstyönjohtaja Seppo Sipilä ja raamatunkääntäjä Marko Hanslian. Ruokailu n. 7 e. Raamattunäyttely ja myyntipöytä.
Naisten Pankin lukupiiri ti 11.10. klo 17 Vanha pappila. Toni Morrison *Minun kansani, minun rakkaani*.

KohtaamisPaikka
BrunssiKirkko @ Kristillinen koulu su 9.10. klo 11, Voionmaankatu 18, käynti Vellamonkadulta. Brunssi nyyttäreinä, kirkko, lastenohjelmat.
Muut toimintatiedot mm Kohtaamis-Ryhmistä, ALFASTA, raamatunlukohjelmasta kts www.kohtaamispaikka.net / Facebook KohtaamisPaikka Jyväskylä / instagram @kohtaamispaikka

Maahanmuuttajatyö
Cygnaeuksenkatu 8, Mirja Hytönen (Kutti), maahanmuuttajatyön diakoni, 050 549 7033, mirja.hytonen@) evl.fi, Oxana Usova, maahanmuuttajatyön avustaja, 041 705 2329, oxana.usova@evl.fi
Päivystys ti klo 9–15, ke klo 9–12 ja to 11–15, Aseman Pysäkki, Hannikaisenkatu 27–29.
Kuokkala:
Naisten Suomi-kerho ti klo 10–11.30, Polttolinja 37. Mervi Karikko.
Keskusta:
Naisten Suomi-kerho ke klo 10-11.30, Kauppak. 13. Marianne Mäkeläinen.
Keltinmäki:
Paluumuuttajien kerho ti klo 10-12, Keltinmäen kirkko, Keltinmäentie 10.
Huhtasuo
Huhtasuon kirkko, Nevak. 6:
Naisten Suomi-kerho joka toinen viikko ma (paritt.viikot), takkahuone. Marianne Mäkeläinen.
Naisten jumppa ti klo 12–13. Valentina Ikko.
Koripallokerho ti klo 20–21. Thomas Chatzitolios.
Karen-nuorison lentopallokerho ke klo 19.30-21. Say Reh.
Miesten lentopallokerho to klo 19–21.
Paluumuuttajien kerho to klo 10–12, takkahuone.
Futsal, kongolaisten ryhmä to klo 18–19.30. Papu Nkunda ja John Nize Mubiri.
Naisten saunailta
Naisten saunailta Vesalan leirikeskuksessa 11.10. klo 17. Saunomista, ohjelmaa ja iltapala.

Näkövammaiset, huonokuuloiset, omaishoitajat
Diakoniatyöntekijä Tuija Emaus-Etindelle. Päivystys ma ja ke klo 9–11, p. 050 549 7023.
Omaishoitajien Oma hetki ke 12.10. klo 12–13.30 Vanha pappila, Tuomas Palola.
Näkövammaisten ja huonokuuloisten syyspäivä to 20.10. klo 10–14.30 Koivuniemessä. Ilm. viim. 12.10. mennessä 050 549 7023.

Sana ja rukous
Majataloilta ke 12.10. klo 18 Palokan kirkolla. TV7-ystäväilta, Martti ja Mirja Ojares, Seppo Hautalahti, Kari Valkonen, musiikki Erik Bäckström ja Arja Honkasalo.
Sanan ja rukouksen ilta su 16.10. klo 18 Tikkakosken kirkko. *Sanasta Hyvä Elämä*, Seija Rautiainen.
Profeettojen poluilla! Luentosarja *Vanhan testamentin* profeetoista ti 18.10. klo 18.30 Vaajakosken kirkko. *Jumala auttaa!* Luento Kari Valkonen, musiikki Saara Mörsky. Kahvi klo 18.

Viittomakieliset
Kuurojendiakonissa Päivi Lehtinen, 050 549 7012, paivi.lehtinen@evl.fi. Vastaanotto ti 9–12, ke 9–11 (puh. ja web.kamera-aika klo 11–12) ja to 15.30–16.30.

Kristilliset järjestöt

Jyväskylän NNKY
Puistotori 4, Toiminnanohjaaja Tanja 040 740 4472 jklnky@elisanet.fi, www.ywca.fi > Paikallinen toiminta > Jyväskylän NNKY, www.facebook.com/jklnnky
Laku-ryhmä musiikkia pe 7.10. klo 13.
Kirjapiiri I ma 10.10. klo 13. Kyng-Sook Shin: *Pidä äidistä huolta.*
Avoin kohtaamispaikka aamiaisineen (aamupala 5e) ti 11.10. klo 9–11. *Suomalainen naisliitto vuodesta 1907 – Naisten Ääni*, Liisa Temisevä.
Latinanpiiri ti 8.10. klo 18.
Avoin kohtaamispaikka (aamupala 5e) ti 18.10. klo 9-11. Tietoa Jyväskylän vanhuspalveluista, OIVA-keskus.
Lauluryhmä Jännät ke 19.10. klo 18.
Exodus-raamattupiiri to 20.10. klo 14, Heidi Watia. Mark. 1-8:26.
Muskariryhmissä on tilaa.
Taaperot 1–1,5 v. klo 9.45–10.15.
Taaperot 1,5–2,5 v. 10.30–11.
Perhemuskari (yksi tai useampi alle 5-v samasta perheestä) klo 11–11.45. Muskarin lukukausimaksu 50€/lapsi. Saman perheen lapsesta eri ryhmässä sisarusalennus 5€, samassa ryhmässä 25€. Ilm. toiminnanohjaajalle.

Jyväskylän Kristilliset Eläkeläiset
Tilaisuus ma 10.10. klo 14 Sepänkeskuksessa, Kyllikinkatu 1. Tuomas Palola, kuoro. Tilaisuuden jälkeen yhdistyksen sääntömääräinen syyskokous. Kahvit klo 13.30.
Kristillisen Eläkeliiton Keski-Suomen piirin juhla ja sääntömäär. syyskokous ke 12.10. Hankasalmen Seurakuntatalolla, Pappilantie 5. Ruoka klo 12. Juhla klo 13. K-S piirin syyskokous klo 15. Ei linja-autokuljetusta.
Kristillisen Eläkeliiton valtakunnallinen 40-vuotisjuhla 22.–23.10. Valamo. Majoitus Hotelli Hupelissa, linja-auto kuljetus. Ilm. Lasse Nikkinen 040 5548 188 tai tilaisuuksissa.

Jyväskylän Rauhanyhdistys
www.jklry.net, 044 505 0653
Uuraislaisten myyjäiset la 8.10. Klo 16 Myyjäiset, ry; klo 19 Iltaohjelma, ry.
Seurakuntapäivä kasvattajille su 9.10. klo 14. ry: *Tunteiden hallinta, omien voimavarojen tunnistaminen*; kahvit ja keskustelu; klo 18 seurat, ry.
Seurat ke 12.10. klo 19, ry.
Seurat la 15.10. klo 19, ry.
Seurat su 16.10. klo 16, ry; n. klo 17.30 Seurat, ry.
Tiistaikerho ti 18.10. klo 10, retki Jämsän Kristilliselle Kansanopistolle.
Seurat ke 19.10. klo 19, Kaupunginkirkko.
Nuorten perjantai pe 21.10. klo 19, ry.

Kansan Raamattuseura
Sanan Kulma, Seminaarinkatu 19
Avoin raamattupiiri pe 14.10. klo 10 Sanan Kulma.
Päiväkahvit ti 11.10. klo 13.30 Sanan kulma. *Onko tämä johdatusta?* Ulla Saunaluoma, musiikki Tuula Hakkarainen. Kahvit klo 13.
Viisikielisen toive- ja yhteislauluilta ma 17.10. klo 18 Sanan kulma, Tuula "Haxu" Hakkarainen.
Kotiseurat pe 21.10. klo 18 Järvisillä, Rasvarintie 5. Lahjaharjussa, Timo Hakanen.
Tied. Inkeri Virkkala-Järvinen 0400 547 753.

Keski-Suomen ev.lut. Kansanlähetys
Lähetyskoti, Kauppak. 13 p. (014) 620 801, ksuomi@sekl.fi, http://keski-suomi.sekl.fi. Toimisto auki ti ja to klo 10–14.
LÄHETYSKOTI:
Aamurukouspiiri ma klo 8–9.
Pointti-nuortenilta ti klo 18–21.
Rukouspiiri maahanmuuttajien puolesta ke klo 14.30–15.30 (ei 19.10.). 24.10. alkaen ma klo 15.30.
Kolme Kohtaamista nuorille aikuisille ja opiskelijoille ma klo 18.30-21.30.
Pyhäpäivän kahvihetki su 9.10. klo 16. Hyvää seuraa,yhteistä jakamista, kahvia.
Naisten Raamattupiiri ti 11.10. klo 13.
MUUALLA JYVÄSKYLÄSSÄ:
Huoltamomessu su 9.10 klo 16 Neulaskoti Keljonkangas Pihkatie 4, Juho Hintikka.
Perhepyhäkoulu Pikkuleipä su 9.10. klo 16 Huhtasuon kirkko, Nevak. 6. Lapsille raamatunkertomus ja leikkiä. Vanhemmilla raamattupiiri. Iltapala.
Leipäsunnuntai su 16.10. klo 16 Huhtasuon kirkko, Nevak. 6, *Osaammeko antaa anteeksi*. Ehtoollinen ja kahvi. Lapsille ohjelmaa.
Vaajakosken naistenpiiri ma 17.10. klo 18–20, Lintulenkintie 3.
Vaajakosken miestenpiiri to 20.10. klo 18.30 kirkko, Kirkkotie 11.
Friendship first -kurssi 5.–6.11. valmentaa tavallisia kristittyjä kohtaamaan tavallisia muslimeja ystävyyden kautta ja taidolla. Friendship First auttaa kertomaan suurimmasta rakkaudesta, Jeesuksesta. Kurssi on tarkoitettu koko seurakunnalle. Kurssi varustaa kohtaamaan musliminaapureitamme positiivisella asenteella, hälventää ennakkoluuloja tuntematonta kohtaan, tarjota perustietoa islamin uskosta ja kulttuurista ja auttaa rakentamaan uusia ystävyyssuhteita muslimien kanssa. Aseman Pysäkillä, (Hannikaisenkatu 27–29) 5.–6.11. Kouluttajana Markus Alajoki OM:sta. Hinta 30 €, sis opetuksen, kurssikirjan ja kahvit. Ilm. Marianne Mäkeläiselle 14.10. mennessä 044 554 5768 tai marianne.makelainen@gmail.com Järj. OM, Jyväskylän seurakunta ja Keski-Suomen Ev. lut. Kansanlähetys

Lähetysyhdistys Kylväjä
Viron piiri to 3.11. klo 17 NNKY:n tilat, V. Pasanen.
Messu su 6.11. klo 10 Säynätsalon kirkossa, os. Saarnatie 1, Kylväjän kirkkopyhä, Puhalainen. Kahvit, ajankohtaista Kylväjän työstä.

SLEY
Lutherin kirkko, Kansakoulukatu 5
Messu su klo 12: 9.10. ja 16.10. Petri Harju.
Evankelisten opiskelijoiden ilta ke klo 18.30: 12.10. *Luominen ja/tai/vai evoluutio?* Miikka Niiranen; 19.10. *Moderni kulttuuri ja myötätunto,* Mia Puolimatka.

Suomen Raamattuopisto
Raamatunopetusilta ti 11.10. klo 18 Palokan kirkko, Seppo Hautalahti, Lasse Pesu, Aino Viitanen, Sauli ja Riitta Puukari.
Toivon torstai 13.10. klo 18.30 Neulaskodilla, Pihkatie 4, Keljonkangas. *Päästä meidät pahasta*, Jari Nordman, musiikki Viisi kieltä. Iltatee. Kirjapöytä. Mahd. henkilökohtaiseen keskusteluun ja rukoukseen.
Sana elämään -ilta la 29.10. klo 18 Taulumäen kirkko. *Kahden maan kansalainen*, kirjailija Anna-Mari Kaskinen ja baritoni Esa Ruuttunen, lauluyhtye Lux Auribus.

English Sunday Service

October:
23.10. at 6pm
November:
6.11. at 6pm
20.11. at 6pm
December:
4.12. at 6pm

At the Old Vicarage, Vanha pappila
Vapaudenkatu 26

Welcome to join our multicultural and ecumenical worship.
Contacts: Pastor Harri Vähäjylkkä
tel. +358 400 748 671 e-mail: harri.vahajylkka@evl.fi
Facebook Group: Christian fellowship in Jyväskylä

Henki & elämä

6. vsk. ISSN 1798-1255
Kustantaja Jyväskylän seurakunta
Julkaisija Jyväskylän seurakunta
Paino Suomalainen lehtipaino Oy
Painosmäärä 60 000 kpl
Jakelu Posti Oyj
Jakeluhuomautukset
Postin asiakaspalvelu, puh. 0200 71 000, www.posti.fi/palaute
Päätoimittaja Marjo Rönnkvist 040 535 1064
Toimitus
Kaarina Heiskanen 050 380 0612
Heikki Impiö 050 303 3180
Petri Kananen 050 360 3459
Sirpa Koivisto 040 703 0350

Sähköposti
jklsrk.viestinta@evl.fi tai etunimi.sukunimi@evl.fi
Faksi 014 636 785
Osoite Tellervonkatu 5, PL 103, 40101 JYVÄSKYLÄ
Ilmoitusmyynti: Terhi Takkinen 040 535 0047
jklsrk.ilmoitukset@evl.fi
Ilmoitushinnat 1,60 e/pmm

Seuraava lehti ilmestyy 21.10.
Materiaali 11.10. mennessä

Palveleva puhelin

Keskusteluapua nimettömänä ja luottamuksellisesti.
01019 0071
su–to klo 18–01 ja
pe–la klo 18–03.

Nasta homma ja neljä rengasta

Keltinmäen kirkolla vaihdatat henkilöautoosi talvirenkaat lauantaina 22.10. klo 10–14.
Lahjoituksesi käytetään Keltinmäen alueseurakunnan diakoniatyön avustuksiin.
Edulliset kirkkokahvit renkaanvaihtoa odotellessa.
Varaa aikaa 1–2 tuntia. Aja varikolle ja homma hoituu!
Keltinmäen alueseurakunta

Jyväskylän seurakunnan yhteystietoja

Postiosoite: PL 103 40101 Jyväskylä

Kattavat yhteystiedot verkkosivuilla:
www.jyvaskylanseurakunta.fi
Sähköposti: etunimi.sukunimi@evl.fi
ellei toisin mainita

KIRKKOHERRANVIRASTO
Tellervonkatu 5
Kirkkoherranvirasto 050 363 2300
Hautauspalvelut 040 162 3982
Neuvonta 014 636 611
Päivystävä pappi 040 535 2328
Kirkkoherra Viitala Arto 0400 540 490

Aseman Pysäkki
Tied. ma ja to klo 11–15
Tied. Antti Laitinen 050 360 3484, antti.laitinen@evl.fi

Diakonia ja yhteiskunnallinen työ
Lekander Heini, työalasihteeri
050 521 5416

Hallintopalvelu
Lajunen Anu, hallintojohtaja
050 340 9888

Hautaus- ja puistopalvelu
Pekuri Antti, hautaustoimen päällikkö
0500 426 420
Kivi Olavi, ylipuutarhuri 050 365 0960
Saarinen Virpi, toimistosihteeri
040 535 2167

Kiinteistöpalvelu
Lukkarinen Maritta kiinteistöpäällikkö
0400 635 001
Hiljansuo Kata, toimistosihteeri
050 382 4424

Lapsi- ja perhetyö
Parkkali Ritva, työalasihteeri
050 549 7013

Leirikeskusten varaukset
040 535 1657
Kirjavainen Pekka, leirikeskusten isäntä
050 521 5407

Lähetys ja kansainvälinen vastuu
Vähäjylkkä Harri, seurakuntapastori
0400 748 671
Klemettinen Ulla, työalasihteeri
050 3409 889
Hytönen Mirja "Kutti",
maahanmuuttajatyö 050 549 7033

Nuorisotyö
Grönholm Petri, työalasihteeri vs.
050 521 5401
Mäki-Latvala Anu, nuorisomuusikko vs.
050 549 7048
Maasola Jussi, erityisnuorisotyönohjaaja
040 509 8060
Göös Ilkka erityisnuorisotyönohjaaja
040 527 5382
Ketola Henrik, vammaisnuorisotyö
050 549 7029
Bom Pasi, partio/Lehtisaari
050 5497 011

Opiskelijatyö
Minna Korhonen, yliopiston oppilaitospappi vs. 050 594 8167
Tikkanen Johanna, ammattiopiston ja ammattikorkeakoulun oppilaitospappi
050 521 5418
Elina Lintulahti, lukioiden oppilaitosdiakoni 050 549 7006.

Perheasiainneuvottelukeskus (PAK)
Vapaudenkatu 38 B, 2. krs
Aikavaraukset (014) 334 7800
Salo Sirpa, johtaja 040 182 5770

Rippikoulutyö
Puupponen Johanna, seurakuntapastori
040 560 9934

Sairaalapastorit
Lepoaho Heikki, johtava sairaalapastori
040 737 7963

Taloushallintopalvelu
Laitinen Markku, talouspäällikkö
040 545 8750

Taulumäen kirkko
Lohikoskentie 2, 0400 308 120
Palola Tuomas, seurakuntapastori
050 549 7022
Hassinen Jukka, kanttori 050 523 4136

Viestintä
Rönnkvist Marjo, viestintäpäällikkö
040 535 1064

Yhteinen seurakuntapalvelu:
Helin Jukka, johtaja 050 518 5445

ALUESEURAKUNNAT:
HUHTASUO
Huhtasuon kirkko, Nevakatu 6,
050 549 7041
Aluekappalainen,
Tervonen Mauri 050 549 7031/Päivi Kärkkäinen 050 523 4149
Aluesihteeri, Koho Ulla 050 340 0684
Diakonia, Vepsäläinen Elina
050 549 7005
Lapsityönohjaaja, Kettunen Anne
050 340 0638
Halssilan seurakuntakeskus, Kärpänkuja 5, 050 549 7040
Kappalainen vs. Kärkkäinen Päivi
050 523 4149
Diakonia, Halonen Juha 050 549 7024

KELTINMÄKI
Keltinmäen kirkko, Keltinmäentie 10, 050 549 7037
Aluekappalainen, Pitkänen Eivor
050 590 0265
Aluesihteeri, Lehto Aira 050 340 9899
Diakonia
Leppäpuisto Suvi 050 549 7008
Rantanen Jukka 050 549 7032
Laitinen Ainoleena 050 549 7026
Lapsityönohjaaja, Yli-Suvanto Kirsti
050 340 0639
Kortepohjan seurakuntakeskus, Isännäntie 4, 050 549 7038

KESKUSTA
Kaupunginkirkko 050 549 7043
Aluekappalainen Wuolio Seppo
050 521 5415
Aluesihteeri Tuomi Kaisa 040 535 0492
Diakonia
Pietilainen Lea 050 549 7027
Lintulahti Elina 050 549 7006
Eevi-Riitta Kukkonen 050 340 0665
Lapsityönohjaaja Kontinen Johanna
050 340 9895
Lahjaharjun kappeli,
Ukonniementie 2, 050 549 7039
Kappalainen, Mannström Tuija 050 521 5408
Diakonia, Pelkonen Auni 050 549 7001

KORPILAHTI
Korpilahden kirkko ja seurakuntatalo
Kirkonmäentie 1–3, 050 557 9008
Palvelupiste 050 557 9012
Hautausasiat, 040 162 3982
Aluekappalainen Haapakangas Marjut
050 557 9001
Diakonia, Lepoaho Kirsi 050 557 9003
Lapsityönohjaaja
Yli-Suvanto Kirsti 050 340 0639
Aluesihteeri Kaunisto Virpi
050 557 9012

KUOKKALA
Kuokkalan kirkko, Syöttäjänkatu 4,
050 549 7045
Aluekappalainen, Bucht Riku 050 407 0115
Aluesihteeri, Saarikko Satu
050 408 8816
Diakonia
Heikkilä Päivi 050 549 7034
Ronkainen Marjo vs. 050 549 7007
Lapsityönohjaaja, Korhonen Tiina
050 340 9887

PALOKKA
Palokan kirkko, Rovastintie 8,
040 560 9911
Aluekappalainen, Hautalahti Seppo vs.
040 560 9906
Aluesihteeri, Laakso Tuija/ Härköjärvi Esa
050 302 8300,
Diakonia
Romar Elina 040 560 9910
Itkonen Päivi 040 709 0142
Lapsityönohjaaja, Kivelä Marja-Terttu
040 560 9908

SÄYNÄTSALO
Säynätsalon kirkko, Saarnatie 1
050 340 9896
Säynätsalon pappila, Pappilantie 6
Aluekappalainen, Osmo Väätäinen
0500 545 611
Aluesihteeri, Lehto Aira 050 340 9899
Diakonia, Kiviranta Paula 050 598 0951
Lapsityönohjaaja
Yli-Suvanto Kirsti 050 340 0639
Neulaskoti, Pihkatie 4, Keljonkangas
050 549 7046
Seurakuntapastori vs. Jurva Esa
050 400 0014
Diakonia, Fuchs Elina 050 549 7015

TIKKAKOSKI
Tikkakosken kirkko, Kirkkokatu 18
040 560 9917
Aluekappalainen Vallipuro Risto
040 545 8720
Aluesihteeri Laakso Tuija/Härköjärvi Esa
050 302 8300.
Diakonia, Jaakonaho Marja-Liisa
040 560 9916
Lapsityönohjaaja Simpanen Eija
040 560 9914

VAAJAKOSKI
Vaajakosken kirkko, Kirkkotie 11,
040 560 9928
Aluekappalainen Huttunen Hannu
050 521 5405
hannu.s.huttunen@evl.fi
Aluesihteeri Syrjälä Leena 050 551 0440
Diakonia,
Liimatainen Marja-Leena 040 560 9926
Lapsityönohjaaja vs. Palander Tarja
040 574 1706
Jyskän seurakuntakoti,
Asmalammentie 4, 040 560 9928
Kappalainen, Kauppinen Arto
040 560 9920
Diakonia, Reingoldt Tero 040 560 9927

Kaksiossa on tilaa kolmannelle. Musiikinopiskelijat Saku Knuuttila ja Matleena Käppi halusivat osallistua pakolaiskriisiin majoittamalla kotiinsa turvapaikanhakijan. Afganistanista viime syksynä Suomeen saapunut Ali ei halunnut tulla kuvaan.

Kämppäkaverina turvapaikanhakija

Matleena Käppi ja Saku Knuuttila majoittivat kotiinsa turvapaikanhakijan, Alin. Yhteinen arki on sujunut ilman kitkaa. Molemmat osapuolet ovat oppineet toisiltaan paljon.

PETRI KANANEN
teksti ja kuva

Koska oli tilaa ja auttamisen halua. Siinä syyt, miksi **Matleena Käppi** ja **Saku Knuuttila** halusivat majoittaa turvapaikanhakijan kotiinsa.

Ammattiopistossa musiikkia opiskelevat Käppi ja Knuuttila asuvat kaksiossa. Asunto tuntui parista vähän suurelta. Siksi tuntui luontevalle jakaa se sitä tarvitsevalle.

Ajatus asunnon jakamisesta lähti liikkeelle Käpin osalta Refugees Welcomen Facebook-ryhmässä viime kevättalvena. Siellä neuvottiin kertomaan auttamishalusta Suomen punaiselle ristille.

– Koimme, että meillä on mahdollisuus auttaa ja oppia samalla, Käppi sanoo.

Afganistanista viime syksynä pakoon lähtenyt Ali täytti keväällä kahdeksantoista vuotta. Hänen piti muuttaa samalla alaikäisten tukiasumisyksiköstä aikuisten vastaanottokeskukseen. Uusi ympäristö ei tuntunut hyvälle paikalle, ja hän halusi kotimajoitukseen.

Refugees Welcome Finland yhdisti majoittajat ja majoitettavan. Kaikki osapuolet tapasivat toisensa ennen muuttoa vastaanottokeskuksessa sekä Käpin ja Knuuttilan kodissa. Kaikille tehtiin selväksi kotimajoituksen säännöt.

– Majoittamisessa on kysymys vieraanvaraisuudesta ja lähimmäisen rakkaudesta, Refugees Welcome Keski-Suomessa toimiva **Heli Karjalainen** kertoo.

Käppi ja Knuuttila ovat oppineet kesän ja syksyn aikana Alilta ja hänen ystäviltään paljon.

– Ihmiset eivät lähtisi kotoaan, jos ei olisi pakko, Knuuttila tiivistää.

– Olemme oppineet myös sen, minkälaisia vaaroja matkaan liittyy, Käppi sanoo.

Samalla he ovat ymmärtäneet, että ihmisten käyttäytymistä ei voi selittää aina kulttuurilla. Monia asioita selittääkin yksinkertaisesti ihmisen luonne ja mieltymykset.

Kolmen ihmisen arki on sujunut sujuvasti. Majoittajia hämmästytti aluksi, ettei Ali kaivannut omaa tilaa. Olohuoneeseen sermeillä rajattu oma tila purettiin pian pois.

Ali on tottunut ihmisten läheisyyteen.

– Asunnon jakamisen sijaan olemme tarjonneet ehkä enemmän henkistä tukea ja sopeuttamista suomalaisiin tapoihin kuin fyysistä tilaa, Knuuttila kertoo.

Arjessa ei ole ollut kitkaa. Asunnon askareita on tehty yhteistyössä. Kodin ulkopuolella kaikki kolme tekevät tahoillaan omia juttujaan.

– Ali on meille kämppis ja perheenjäsen. Olemme hänelle käytännössä sisko ja veli, Käppi sanoo.

Alin turvapaikkahakemukseen vastattiin viime viikolla kielteisesti. Hän valittaa asiasta. Ali saa asua valitusajan Käpin ja Knuuttilan luona.

Miksi kotien ovet eivät avaudu?

PETRI KANANEN teksti

Viime syksynä ihmiset ilmoittautuivat innolla vapaaehtoisiksi auttamaan turvapaikanhakijoita. Kun vapaaehtoisten majoittajien perään kyseltiin talvella ja kesällä, niin auttamisen into oli kaikonnut.

– Se oli vain hetken mielijohde ja tilanteet muuttuivat. Haastaisin miettimään voisiko kotioven avata. Refugees Welcome Keski-Suomessa toimiva **Heli Karjalainen** sanoo.

Jyväskylässä olisi tarvetta kymmenille kotimajoittajille.

Kotimajoittajaksi? rwfjkl. kotimajoitus@gmail.com

Elämästä

Taide tarjoaa vahvoja elämyksiä

SIRIPA KOIVISTO teksti ja kuva

Olen **Jukka Partanen**, 62 vuotta. Työskentelen intendenttinä Jyväskylän taidemuseossa. Siitä lähtien kun museotoimen organisaatiota kevennettiin ja muun muassa taidemuseon johtajan virka lakkautettiin, olen toiminut myös museon toiminnallisena esimiehenä. Paperitöitä on enemmän, mutta olen edelleen mukana myös näyttelyiden valmistelussa. Tämän lisäksi vedän grafiikan pajaa Grafiikka- ja valokuvakeskus Ratamossa.

Parhaillaan taidemuseossa on työn alla joka kolmas vuosi toteutettava kansainvälinen grafiikkatriennaali *Graphica Creativa*. Tämä on ehkä viimeinen iso työ, jota olen tällä saralla tekemässä.

Taiteen pariin ajauduin vähän sattumalta, vaikka kaikenlainen kulttuuri on aina kiinnostanut minua. Luin yliopistossa taidehistoriaa ja toimin opiskelun ohessa muun muassa Alvar Aalto -museon lipunmyyjänä. Pikkuhiljaa sain jalkani oven väliin. Siihen aikaan oli vielä hyvä tilanne, että valmistuttua sai heti töitä.

Taide, musiikki ja kirjat antavat minulle vahvoja elämyksiä, joilla pääsen irti arjesta. Elämään tarvitaan myös syvempää merkitystä, se ei voi olla vain pelkkää selviytymistä. En mielelläni erottele korkeakulttuuria ja populaarikulttuuria, vaan koen, että molemmista saa vahvoja tunnekokemuksia. Jyväskylä on hieno kulttuurikaupunki, joka tarjoaa elämyksiä varmasti jokaiselle.

Museoiden tilanne on vuosien varrella muuttunut. Nyt museot joutuvat jatkuvasti perustelemaan olemassaoloaan. Monet ajattelevat, että museot ovat tylsiä ja pölyisiä, eikä niissä käy kukaan, mutta se ei pidä paikkaansa. Museoissa käydään paljon.

Asun vaimoni kanssa Ritoniemessä. Olemme asuneet siellä saman kadun varrella jo 30 vuotta. Parasta on alueen rauhallisuus ja yhteisöllisyys. Pidämme kadun asukkaiden kanssa joka vuosi puutarhajuhlat, ja me olemme kutsuneet kaikki joka joulu kotiimme jouluglögille.

Vapaalla käyn mielelläni kuntosalilla. Siellä pystyn nollaamaan kaiken. Fyysisestä kunnosta on hyvä pitää huolta. Olen ajatellut jatkavani töissä neljä vuotta. Uskon, että minulla on vielä annettavaa. Elän tässä hetkessä, enkä ole ajatellut, mitä teen eläkkeellä. Kaikki on mahdollista.

Jukka Partanen

Jyväskylän taidemuseon intendentti Jukka Partanen ei haikaile vielä eläkkeelle, vaan aikoo jatkaa työssä muutaman vuoden ajan.